

TERMENI DE REFERINȚĂ INIȚIATIVA EUROPEANĂ PRIVIND DEZVOLTAREA URBANĂ - ACȚIUNI INOVATOARE

A TREIA CERERE DE PROPUNERI IEDU-AI
06/05/2024 – 14/10/2024

06/05/2024

Co-funded by
the European Union

Cuprins

1.	INTRODUCERE	2
2.	AUTORITĂȚI ELIGIBILE - CINE POATE PARTICIPA.....	3
2.1	PRIMA CATEGORIE	4
2.2	A DOUA CATEGORIE	5
2.3	A TREIA CATEGORIE.....	6
2.4	CERINȚE COMUNE PENTRU AUTORITĂȚILE URBANE ELIGIBILE	7
3.	THEMATIC ACOPERIRE TEMATICĂ PENTRU TREIA CERERE DE PROPUNERI IEDU-AI.....	8
3.1	TRANZIȚIA ENERGETICĂ	9
3.2	TEHNOLOGIA ÎN ORAȘE	17
4.	FAZELE PROIECTULUI	26
5.	FUNDING PRINCIPII DE FINANȚARE	27
6.	GENERAREA ȘI ELABORAREA PROIECTELOR	28
6.1	PARTENERIAT	28
6.2	LOGICA DE INTERVENȚIE ȘI PLANUL DE LUCRU AFERENTE PROIECTULUI	32
6.3	SPRIJIN DIN PARTEA EXPERȚILOR.....	33
6.4	TRANSFER	34
6.5	CATEGORII DE COSTURI	36
7.	PROCESUL DE DEPUNERE A CANDIDATURII	38
8.	PROCESUL DE SELECȚIE	39
8.1	VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII	40
8.2	EVALUAREA STRATEGICĂ.....	41
8.3	EVALUAREA OPERAȚIONALĂ	42
8.4	SISTEMUL DE ACORDARE A PUNCTAJULUI ÎN CADRUL EVALUĂRII	43
8.5	CRITERII DE EXCLUDERE PENTRU SOLICITANȚII DE GRANTURI	43
9.	FAZA DE ÎNIIȚIERE ȘI CONTRACTARE	45
10.	CUM SĂ OBȚINEȚI ASISTENȚĂ.....	46
11.	DATE-CHEIE	46

1. INTRODUCERE

Pachetul legislativ privind politica de coeziune pentru perioada 2021-2027 include înființarea Inițiativei europene privind dezvoltarea urbană (prevăzută la articolul 12 din Regulamentul nr. 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune¹ - Regulamentul FEDR/FC) - un instrument al Uniunii Europene, **succesor al inițiativei „Acțiuni urbane inovatoare”, implementată în perioada de programare 2014-2020.** Această nouă inițiativă este un instrument esențial pentru a sprijini orașele de toate dimensiunile, pentru a consolida capacitățile și cunoștințele, pentru a sprijini inovarea și pentru a dezvolta soluții inovatoare transferabile și adaptabile la provocările urbane relevante pentru Uniunea Europeană (UE). Scopul final este de a inspira utilizarea programelor principale ale politicii de coeziune în zonele urbane cu inovații testate, în special cele care beneficiază de sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) pentru obiectivele specifice definite la articolul 3 din Regulamentul FEDR/FC² și de a consolida capacitățile de inovare ale orașelor în calitate de beneficiari sau intermediari în gestionarea acestor fonduri.

Unul dintre principalele obiective ale Inițiativei europene privind dezvoltarea urbană (IEDU) și, în special, ale componentei sale „Acțiuni inovatoare” (IEDU-AI), este de a furniza în continuare sprijinul introdus de Inițiativa privind acțiunile urbane inovatoare, **oferind autorităților urbane din întreaga Europă spațiul și resursele necesare pentru a identifica și a experimenta (prin intermediul unor proiecte pilot) noi răspunsuri inovatoare la provocările locale interconectate și complexe legate de dezvoltarea urbană durabilă.** Prin intermediul IEDU-AI, autoritățile urbane vor avea posibilitatea de a proba modul în care funcționează în practică soluții noi și netestate și cum răspund acestea la complexitatea vieții reale. Procesele și rezultatele experimentării vor fi urmărite de orașe partenere din alte țări (parteneri de transfer) pentru a sprijini și a consolida transferabilitatea și posibilitatea de reproducere a soluțiilor inovatoare testate în întreaga UE.

Autoritățile urbane ar trebui să profite de oportunitatea oferită de IEDU-AI pentru a testa abordări și metode de lucru inovatoare în afara domeniului de aplicare al „proiectelor obișnuite” (care ar putea fi finanțate prin intermediul surselor „tradiționale” de finanțare, inclusiv programele principale ale FEDR). IEDU-AI permite orașelor să transforme ideile ambițioase și creative în prototipuri care pot fi testate în medii urbane reale. Cu alte cuvinte, IEDU-AI sprijină proiectele pilot care sunt prea riscante pentru a fi finanțate din sursele tradiționale de finanțare, cu condiția ca acestea să fie foarte inovatoare și experimentale.

¹ Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021R1058>. Obiectivele specifice vizate de FEDR vor fi specificate în fiecare cerere de propuneri pentru Inițiativa europeană privind dezvoltarea urbană - Acțiuni inovatoare.

² *Ibidem*.

Proiectele IEDU-AI sunt selectate prin intermediul unor cereri de propuneri referitoare la una sau mai multe teme propuse de Comisia Europeană (CE). IEDU dispune de un buget FEDR total de 450 de milioane EUR, din care 75% este alocat pentru a sprijini componenta IEDU-AI. **Fiecare proiect poate beneficia de o cofinanțare maximă de 5 milioane EUR din partea FEDR, iar implementarea proiectului ar trebui să aibă loc într-o perioadă maximă de 3,5 ani .**

IEDU este gestionat de Direcția Generală Politică Regională și Urbană a CE (DG REGIO) prin gestiune indirectă. CE a desemnat regiunea Hauts-de-France (Franța) ca entitate căreia i-a fost încredințată execuția pentru implementarea IEDU. Secretariatul permanent al IEDU a fost creat pentru a sprijini entitatea căreia i-a fost încredințată execuția și pentru a asigura gestionarea zilnică a IEDU.

Prin intermediul prezenților termeni de referință entitatea căreia i-a fost încredințată execuția invită autoritățile eligibile să prezinte propuneri de proiecte în cadrul treia cereri de propuneri IEDU-AI. Pentru această cerere de propuneri se alocă un buget indicativ de 90 milioane EUR din FEDR.

Prezentul document stabilește cerințele și procesul care trebuie urmate pentru treia cerere de propuneri IEDU-AI. Acesta trebuie citit în coroborare cu Ghidul IEDU-AI, cu documentul de lucru orientativ „Formularul de candidatură” (*Application Form Courtesy Working Document*) și cu alte documente publicate pe site-ul web al IEDU în cadrul prezentei cereri de propuneri.

2. AUTORITĂȚI ELIGIBILE - CINE POATE PARTICIPA

Următoarele autorități pot solicita sprijin pentru realizarea IEDU-AI:

- **Prima categorie:** Orice autoritate urbană a unei unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare (DEGURBA) al Eurostat ca orașe, localități sau suburbii (corespunzător codului DEGURBA 1 sau DEGURBA 2 al Eurostat) cu o populație de cel puțin 50 000 de locuitori.
- **A doua categorie:** O asociere sau o grupare de autorități urbane cu statut juridic de aglomerație organizată compusă din unități administrative locale, în care majoritatea (cel puțin 51%) locuitorilor locuiesc în unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare (DEGURBA) al Eurostat ca orașe, localități sau suburbii (corespunzător codului DEGURBA 1 sau DEGURBA 2) și în care populația totală combinată este de cel puțin 50 000 de locuitori.
- **A treia categorie:** O asociere sau o grupare de autorități urbane fără statut juridic de aglomerație organizate în care toate autoritățile urbane implicate (autoritatea urbană principală și autoritățile urbane asociate) sunt unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare (DEGURBA) de Eurostat ca orașe, localități sau suburbii (corespunzător codului

DEGURBA 1 sau DEGURBA 2) și în care populația totală combinată (autoritatea urbană principală și autoritățile urbane asociate) este de cel puțin 50 000 de locuitori.

Numai autoritățile urbane eligibile, așa cum sunt definite mai sus, pot depune un formular de candidatură în cadrul cererii de propuneri IEDU-AI.

Definiția unităților administrative locale, precum și clasificarea în funcție de gradul de urbanizare și cifrele privind numărul de locuitori se bazează pe informațiile furnizate în tabelul de corespondență IEDU-AI

(https://www.urban-initiative.eu/sites/default/files/2024-05/EUI-IA_Call_3_Correspondence_table.xlsx). Acest tabel va fi utilizat ca principal document de referință pentru verificarea eligibilității. Solicitanții sunt invitați să consulte tabelul de corespondență pentru a-și verifica eligibilitatea și pentru a furniza informații privind unitățile administrative locale incluse în limitele lor administrative și cifrele referitoare la numărul de locuitori. Se recomandă insistent efectuarea unei autoevaluări a eligibilității (pe baza tabelului de corespondență menționat mai sus) înainte de a completa formularul de candidatură. În cazul unor lacune, neconcordanțe sau îndoieli cu privire la interpretarea datelor incluse în tabelul de corespondență IEDU-AI, solicitanților li se recomandă să contacteze Secretariatul permanent înainte de a completa și de a trimite formularul de candidatură. În timpul procedurii de selecție, Secretariatul permanent va efectua verificarea eligibilității exclusiv pe baza informațiilor completate în formularul de candidatură. În cazurile în care statutul de candidat eligibil al solicitantului este incert, Secretariatul permanent va lua legătura cu toți partenerii relevanți, inclusiv cu Eurostat, pentru a determina eligibilitatea.

2.1 PRIMA CATEGORIE

- Municipality/consiliile locale/districtele ale căror limite administrative corespund unei singure unități administrative locale. În acest caz, unitatea administrativă locală trebuie clasificată ca oraș, localitate și suburbie în funcție de gradul de urbanizare (codul 1 și/sau 2 din tabelul de corespondență - coloana „Grad de urbanizare”) și are cel puțin 50 000 de locuitori.
- Municipality/consiliile locale ale căror limite administrative includ mai multe unități administrative locale. Acesta este cazul municipalităților/consiliilor locale din Portugalia, Irlanda, Grecia, Malta și Letonia, unde definiția Eurostat a unității administrative locale nu corespunde municipalităților/consiliilor locale, ci unităților inframunicipale (parohii) sau unităților statistice (circumscripții electorale). În acest caz, municipalitatea/consiliul local poate fi eligibil numai dacă are un total de 50 000 de locuitori și dacă majoritatea (cel puțin 51% din locuitori) locuiesc în unități administrative locale clasificate ca orașe, localități sau suburbii în funcție de gradul de urbanizare (codul 1 și/sau 2 din tabelul de corespondență - coloana „Grad de urbanizare”).

2.2 A DOUA CATEGORIE

Aglomerări organizate care reprezintă o asocierie/grupare de autorități urbane și care îndeplinesc următoarele criterii:

- Să fie recunoscută oficial ca nivel de administrare locală (diferit de nivelul regional și provincial) prin legislația națională, cu obligația municipalității/consiliilor locale de a adera la organizația supramunicipală (prin urmare, în această categorie nu sunt incluse asocierile care sunt compuse pe bază de voluntariat, pentru un scop specific și/sau cu o durată limitată).
- Să fie compusă numai din municipalități/consilii locale (prin urmare, în această categorie nu sunt incluse asocierile care implică alte instituții, cum ar fi universități, camere de comerț etc.).
- Să dispună de competențe specifice stabilite prin legislația națională, delegate de municipalitățile implicate în domenii de politică relevante pentru proiectul IEDU-AI. Asocierile sunt invitate să furnizeze cadrului juridic național referințe exacte. Aglomerările organizate trebuie să dispună de competențe exclusive de proiectare și punere în aplicare în domenii de politică relevante pentru proiectul IEDU-AI.
- Să dispună de o structură politică (cu o reprezentare indirectă a municipalităților implicate) și administrativă (personal dedicat) specifică.

Exemple de aglomerări organizate eligibile în cadrul IEDU-AI sunt:

- Franța: *Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération, Etablissements Publics Territoriaux (EPT) și Communautés de Communes*.
- Italia: Numai *Città Metropolitane* și *Unione di Comuni*. Vă rugăm să rețineți că nu sunt eligibile *Consorzi, Gruppi di Azione Locale (GAL), Convenzione dei Comuni* sau orice altă aglomerare organizată care nu este considerată autoritate locală de către legislația națională italiană (*Testo Unico degli Enti Locali*).
- Germania: *Landkreis*.
- Spania: *Mancomunidades* și *Area Metropolitana de Barcelona*. Vă rugăm să rețineți că „*Diputaciones provinciales*” (guverne provinciale) sunt considerate organisme provinciale și, prin urmare, nu sunt recunoscute ca aglomerări organizate eligibile.
- Portugalia: *Comunidades Intermunicipais (CIMS)*.

Grupările europene de cooperare teritorială (GECT) ale căror parteneriate sunt compuse numai din autorități urbane (cum sunt definite mai sus) și care dispun de competențe specifice pentru elaborarea și punerea în aplicare a politicilor relevante pentru cererea de propuneri IEDU-AI sunt considerate aglomerări organizate și, prin urmare, pot candida în cadrul cererilor de propuneri IEDU-AI în calitate de

autorități urbane principale sau asociate. GECT-urile ale căror parteneriate includ alte organizații (de exemplu: state membre, autorități regionale, asociații, universități etc.) nu sunt considerate aglomerări organizate și nu pot candida în calitate de autorități urbane principale sau asociate, dar se pot alătura în calitate de parteneri de execuție în cadrul unei propuneri depuse de o autoritate urbană eligibilă.

În cadrul IEDU-AI, aglomerările organizate sunt considerate ca fiind o singură autoritate urbană care reprezintă toate municipalitățile/consiliile locale implicate. Din acest motiv, într-o proiect de propunere depus de o aglomerare organizată, aceasta trebuie indicată ca autoritate urbană principală. Pentru a verifica eligibilitatea aglomerărilor organizate, Secretariatul permanent va verifica dacă numărul total de locuitori este de cel puțin 50 000 și dacă majoritatea (cel puțin 51% din locuitori) locuiesc în unități administrative locale implicate în aglomerare și care sunt clasificate ca orașe, localități sau suburbii în funcție de gradul de urbanizare.

2.3 A TREIA CATEGORIE

Orice asociere de autorități urbane (asocieri naționale/regionale de autorități urbane, pacte teritoriale, districte de dezvoltare etc.), precum și autoritățile urbane individuale fără acorduri de cooperare formalizate, dar care doresc să solicite sprijin în comun, pot depune o cerere identificând o autoritate urbană principală dintre municipalitățile/consiliile locale implicate și înscriindu-le pe celelalte ca autorități urbane asociate.

Pentru a fi eligibile, toate autoritățile urbane implicate (autoritățile urbane principale și asociate) trebuie să fie recunoscute ca unități administrative locale și să fie clasificate ca orașe, localități sau suburbii în funcție de gradul de urbanizare al Eurostat (cod DEGURBA 1 sau DEGURBA 2). În cazul autorităților urbane ale căror limite administrative includ mai multe unități administrative locale, se aplică aceleași reguli pentru definirea gradului de urbanizare, descrise la punctul 2.1. Relația dintre autoritatea urbană principală și autoritățile urbane asociate nu trebuie să fie formalizată la momentul depunerii formularului de candidatură. În cazul în care propunerea este aprobată și sprijinită, relația va trebui să fie formalizată în cadrul unui formular de acord de parteneriat (Secretariatul permanent va pune un model la dispoziția autorității urbane principale).

Experiențele anterioare arată că proiectele individuale realizate de asocieri sau de grupări de orașe fără statut de aglomerare organizată și care cuprind mai mult de trei autorități urbane (autorități urbane principale și asociate) fără contiguitate teritorială riscă să își piardă coerența și să aibă dificultăți în obținerea de rezultate semnificative. Astfel, se recomandă ca asocierile și/sau grupările de autorități urbane (fără statut de aglomerări organizate) care doresc să solicite sprijin să fie contigue din punct de vedere teritorial și să încerce să limiteze numărul de autorități urbane asociate implicate.

2.4 CERINȚE COMUNE PENTRU AUTORITĂȚILE URBANE ELIGIBILE

În plus față de principiile prezentate mai sus pentru fiecare categorie specifică de autorități urbane eligibile, următoarele principii se aplică tuturor autorităților urbane eligibile în cadrul IEDU-AI:

- Toate autoritățile urbane trebuie să fie situate într-un stat membru al UE.
- Numai autoritățile urbane eligibile, astfel cum sunt definite mai sus, pot depune un formular de candidatură în cadrul cererii de propuneri IEDU-AI. Un formular de candidatură depus de un partener de execuție va fi declarat neeligibil.
- Autoritățile urbane (astfel cum sunt definite mai sus) pot fi înscrise într-o propunere de proiect numai ca autorități urbane principale și/sau asociate. Categoria de parteneri de execuție este rezervată doar instituțiilor și/sau organizațiilor care nu sunt recunoscute ca autorități urbane în cadrul IEDU-AI.
- Dacă soluțiile inovatoare necesită o interfață urban-rural sau o abordare pe bază de zone funcționale, unități administrative locale definite ca fiind rurale în funcție de gradul de urbanizare (cod DEGURBA 3 al Eurostat) se pot include ca parteneri de execuție. Vă rugăm să rețineți că numărul lor de locuitori nu contează pentru a atinge pragul minim de eligibilitate de 50 000. Motivul pentru includerea unităților administrative locale definite ca fiind rurale trebuie prezentat și justificat în mod clar în formularul de candidatură.
- O autoritate urbană sau o aglomerație organizată poate fi implicată într-o singură propunere de proiect în cadrul fiecărei cereri de propuneri (chiar dacă aceste propuneri de proiecte sunt depuse în cadrul aceluiași apel de propuneri referitor la teme diferite). Regula se aplică, de asemenea, autorităților urbane asociate (o municipalitate poate fi implicată într-o singură propunere de proiect, fie în calitate de autoritate urbană principală sau de autoritate urbană asociată).
- Autoritățile urbane care beneficiază deja de sprijin pentru un proiect aprobat de IEDU-AI în cadrul unei cereri de propuneri anterioare nu pot depune un nou formular de candidatură.
- Autoritățile urbane trebuie să respecte cerințele privind excluderea de la accesul la finanțare (detalii suplimentare sunt incluse mai jos în Secțiunea 8.5 „Criterii de excludere pentru solicitanții de granturi” și în Ghidul IEDU-AI, capitolul 3.3 „Criterii de excludere pentru solicitanții de granturi”).

Agențiile și societățile (de exemplu: în domeniul energiei/gestionării deșeurilor, al dezvoltării economice, al promovării turismului etc.) deținute integral sau parțial de municipalitate/consiliul local nu sunt considerate unități administrative locale și, prin urmare, nu pot fi recunoscute ca autorități urbane eligibile. Cu toate acestea, aceste organizații pot fi implicate în parteneriat în calitate de parteneri de execuție (mai multe detalii privind rolurile și responsabilitățile partenerilor de execuție

sunt furnizate în Ghidul IEDU-AI, capitolul 2.1.2 „Tipologia Inițiativei europene privind dezvoltarea urbană - Parteneri pentru acțiuni inovatoare”).

Vă rugăm să rețineți că, în cazul asocierilor sau al grupărilor de autorități urbane cu statut juridic de aglomerații organizate (a doua categorie de autorități eligibile - a se vedea detalii mai sus), instituția, inclusiv toate celelalte autorități urbane implicate, este considerată ca o singură autoritate urbană în cadrul IUE-IA și, prin urmare, aglomerarea trebuie înscrisă ca autoritate urbană principală. În cazul asocierilor sau grupărilor de autorități urbane fără statut juridic de aglomerație organizată (a treia categorie de autorități eligibile - a se vedea detalii mai sus), autoritățile urbane implicate sunt rugate să identifice o municipalitate ca autoritate urbană principală și celelalte municipalități ca autorități urbane asociate.

3. THEMATIC ACOPERIRE TEMATICĂ PENTRU TREIA CERERE DE PROPUNERI IEDU-AI

IEDU a fost înființată ca unul dintre instrumentele de sprijinire a punerii în aplicare a Agendei urbane pentru UE – o modalitate-cheie pentru punerea în aplicare a noii Carte de la Leipzig. În continuarea abordării „Acțiuni urbane inovatoare”, cererile de propuneri IEDU-AI vor fi organizate pe teme definite de CE pe baza noii Carte de la Leipzig și a priorităților CE care prezintă o dimensiune transsectorială, cum ar fi tranziția ecologică și cea digitală. Pentru a spori lizibilitatea proiectelor IEDU-AI în ceea ce privește politica de coeziune și pentru a facilita extinderea și/sau reproducerea ulterioară a acestora cu finanțare din FEDR, cererile de propuneri IEDU-AI specifică, de asemenea, obiectivele specifice ale politicii de coeziune vizate de cererea de propuneri. Solicitanții vor trebui să acorde o atenție deosebită pentru a demonstra relevanța din punctul de vedere al politicii de coeziune a soluțiilor pe care propun să le testeze în lumina obiectivelor specifice prezentate. De asemenea, este definită o listă de indicatori (care trebuie utilizați și monitorizați împreună cu alți indicatori pe care partenerii de proiect și îi vor stabili individual) pentru a facilita înțelegerea efectelor dorite la nivel de proiect și pentru a permite agregarea rezultatelor la nivel de domeniu de politică și/sau la nivelul IEDU-AI.

Pentru cea de-a treia cerere de propuneri, candidații pot depune propuneri de proiecte axate pe unul dintre cele două teme: Tranziția energetică și Tehnologia în orașe.

3.1 TRANZIȚIA ENERGETICĂ

DEFINIȚIA GENERALĂ ȘI CONTEXTUL TEMEI „TRANZIȚIA ENERGETICĂ”

Energia este esențială pentru tranziția Uniunii Europene către neutralitatea climatică până în 2050, în conformitate cu [Pactul verde european](#). Responsabil pentru peste 75% din emisiile de gaze cu efect de seră în UE, sectorul energetic trece printr-o transformare profundă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon.

Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a reamintit, de asemenea, de dependența critică a Europei de sursele de combustibili fosili și prețul ridicat din punct de vedere economic pe care îl plătesc, în caz de deficit, în special grupurile și sectoarele vulnerabile care depind într-o mare măsură de energie.

Ca parte a răspunsului său, UE a adoptat planul [REPowerEU](#) pentru: (i) a reduce dependența UE de combustibilii fosili prin economii de energie, (ii) a diversifica aprovizionarea și (iii) a înlocui rapid combustibilii fosili cu alternative care se bazează pe surse regenerabile de energie și alternative cu emisii reduse de carbon.

Mai recent, Comisia a propus ca tehnologiile curate și biotehnologiile (inclusiv pentru producția și consumul de energie) să fie incluse printre tehnologiile critice pe care se bazează suveranitatea industrială și competitivitatea pe termen lung a UE, ca parte a platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP)³.

UE se bazează pe un cadru legislativ și politic cuprinzător care stabilește obiective pentru utilizarea energiei din surse regenerabile, eficiența energetică și decarbonizarea parcului imobiliar. Atingerea acestor obiective necesită mobilizarea tuturor actorilor. Statele membre au fost invitate să elaboreze până în iunie 2024 planuri naționale privind energia și clima (PNEC)⁴ finale și actualizate, pentru a-și prezenta contribuțiile. Se estimează că pentru tranziția energetică a UE este nevoie de investiții suplimentare în valoare de 620 miliarde EUR pe an față de nivelurile actuale⁵.

În acest context, politica de coeziune joacă un rol-cheie și este orientată integral spre realizarea unei tranziții energetice juste din punct de vedere social. Pentru perioada 2021-2027, 33 % din alocările pentru programe din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și 56 % din Fondul de coeziune vor fi puse la dispoziție pentru investiții în acțiuni climatice, inclusiv pentru a sprijini conservarea energiei (în special în clădiri), mobilitatea urbană durabilă și adaptarea la schimbările climatice în statele membre, în regiuni, în orașe și în comune. Mai mult de 15 % din aceste fonduri vor fi direcționate către economisirea energiei, promovarea energiei din surse regenerabile, îmbunătățirea rețelelor inteligente

³ Regulamentul (UE) 2024/795 din 29.02.2024 de instituire a platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP).

⁴ [Planurile naționale privind energia și clima \(europa.eu\)](#)

⁵ Sondaj prospectiv pentru 2023 [COM(2023)376 din 6.7.2023].

și formarea și recalificarea persoanelor pentru tranziția ecologică și cea digitală. În plus, Fondul pentru o tranziție justă, un nou instrument creat pentru a se asigura că nicio regiune nu este lăsată în urmă, va investi alte 25 miliarde EUR în competențe și diversificare economică, în sprijinirea sectoarelor de energie din surse regenerabile și în decarbonizarea industriilor cu emisii ridicate de dioxid de carbon din regiunile carbonifere și din alte dintre teritoriile cele mai afectate de impactul negativ al tranziției climatice. În total, un pachet de 110 miliarde EUR din cadrul politicii de coeziune reprezintă o oportunitate fără precedent de a asigura o cale durabilă către o Europă neutră din punct de vedere climatic⁶.

Abordarea problemei poluării aerului, a securității și accesibilității financiare a aprovizionării cu energie și a disponibilității unor mijloace de transport public, a unor clădiri și a serviciilor fără emisii de carbon în zonele urbane într-o manieră holistică necesită soluții inovatoare, integrate și favorabile incluziunii sociale. Este esențial să se includă tranziția energetică în abordări integrate dincolo de sectoarele tradiționale (energie, transporturi și gestionarea deșeurilor) pentru a aborda obiective societale mai ample, cum ar fi mobilitatea activă, locuințele la prețuri abordabile, sărăcia energetică, economia circulară, sănătatea publică și/sau promovarea locurilor de muncă și a competențelor pentru tranziția ecologică.

În cadrul temei „Tranziția energetică”, IEDU își propune să sprijine testarea de soluții inovatoare transferabile și adaptabile în situații reale pentru rețele energetice locale viabile din punct de vedere economic, mai inteligente și mai integrate, cu zero emisii de dioxid carbon și orientate spre cerere, oferind în același timp cetățenilor și părților interesate posibilitatea de a accelera tranziția.

Tema „Tranziția energetică” contribuie la și are interconexiuni cu o serie de politici și inițiative ale UE, cum ar fi Pactul verde al UE, planul *REPowerEU*, Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice, Planul strategic european privind tehnologiile energetice al UE, Planul de acțiune al UE privind reducerea la zero a poluării, inițiativa Noul Bauhaus european, Strategia UE „Valul de renovări ale clădirilor”, Inițiativa privind locuințele la prețuri accesibile, Noul cadru european pentru mobilitate, misiunea UE privind orașele inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei și adaptarea la schimbările climatice, Parteneriatul european pentru promovarea tranziției urbane din cadrul programului Orizont Europa, Convenția primarilor pentru Climă și Energie și provocarea „orașe inteligente”.

De asemenea, se bazează pe realizările din cadrul Agendei urbane pentru parteneriatul tematic al UE privind „Tranziția energetică” și pe acțiunile elaborate pentru o mai bună reglementare, finanțare și cunoaștere în acest domeniu⁷.

Comisia Europeană urmărește să obțină un portofoliu de proiecte echilibrat, care să îndeplinească cele mai înalte standarde de calitate, reflectând în același timp diversitatea geografică, spațială și demografică a orașelor europene. Se așteaptă ca propunerile de proiecte să fie caracterizate printr-un

⁶ [#EURegioDataStories - Explorarea investițiilor 2021-2027](#)

⁷ <https://www.urbanagenda.urban-initiative.eu/partnerships/energy-transition>

grad de experimentare ridicat și, prin urmare, să nu existe probabilitatea obținerii de finanțare din surse de tradiționale sau generale.

RELEVANȚA ȘI ROLUL AUTORITĂȚILE URBANE

Acțiunea urbană este esențială pentru a obține neutralitatea climatică. Peste 75% din populația UE trăiește în zone urbane, iar această cifră se așteaptă să crească la aproape 85% până în 2050. Prin urmare, orașele sunt responsabile pentru cea mai mare parte a cererii de energie din UE, produsă cel mai adesea în afara limitelor acestora și sunt responsabile pentru cele mai ridicate niveluri de emisii de gaze cu efect de seră.

În același timp, în calitate de centre de activitate economică, de implicare a comunității și de inovare, orașele sunt bine amplasate pentru a prelua conducerea în implementarea soluțiilor pe care le necesită tranziția energetică și pentru a conduce parteneriate cu expertiză științifică de pe teren, cu părți interesate din întregul spectru energetic, cu întreprinderi și cu cetățenii, în vederea inițierii unor acțiuni coordonate și a unor schimbări de comportament din partea consumatorilor.

Folosindu-se de puterea lor fiscală și de reglementare de la nivel local, orașele pot ghida evoluțiile în materie de utilizare a terenurilor și de amenajare a teritoriului într-un mod care să sporească eficiența energetică în toate sectoarele urbane, de la transportul durabil (de exemplu, zone fără mașini, taxe de congestie) la producția locală de energie din surse regenerabile (de exemplu, obligațiuni verzi). De asemenea, acestea sunt direct împuternicite de legislația UE, cum ar fi Directiva privind performanța energetică a clădirilor, recent revizuită⁸ și Directiva privind eficiența energetică⁹, care prevede ca municipalitățile cu o populație de peste 45 000 de locuitori să elaboreze planuri locale de răcire și încălzire.

De asemenea, orașele pot face o adevărată diferență în calitate de furnizori locali de servicii atunci când operează, întrețin sau iau decizii strategice privind investițiile în active deținute de municipalitate. Astfel, acestea au un avantaj în ceea ce privește modalitățile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră provenind de la parcul auto pentru transport public, din gestionarea deșeurilor și a apelor uzate, de la sistemele de încălzire/răcire din parcul imobiliar municipal (inclusiv locuințe). Acestea pot integra noi practici prin achiziții publice ecologice și inovatoare, audituri energetice sau parteneriate public-private.

Autoritățile urbane sunt bine poziționate pentru a mobiliza actorii industriali și economici locali relevanți. Sistemele energetice durabile trebuie dezvoltate la o scară adecvată pentru a deservi mai mulți consumatori și clădiri la nivel de cartier sau de district. Gestionarea energiei la nivel de district are un rol important în crearea unor sisteme energetice integrate inteligente care să reducă la minimum

⁸<https://www.europarl.europa.eu/news/ro/press-room/20240308IPR19003/eficienta-energetica-a-cladirilor-planurile-pe-pentru-decarbonizarea-sectorului>

⁹ Directiva (UE) 2023/1791 din 13.09.2023 privind eficiența energetică de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955

cererea de energie primară. Districtele reprezintă o scară potrivită pentru inovare¹⁰ și pentru ca cetățenii să fie implicați și să preia controlul direct asupra unor părți ale lanțului de aprovizionare cu energie (piețe locale). Orașele mici și mijlocii, în special, ar putea beneficia de rețele de distribuție a energiei mai puțin limitate (centralizate) decât aglomerările mai mari, pentru a excela în astfel de abordări inovatoare și participative.

Pe de altă parte, trecerea la sisteme și tehnologii energetice mai descentralizate și mai dinamice necesită din ce în ce mai mult ca orașele și municipalitățile învecinate să planifice împreună modul în care va evolua cererea de energie și cum va fi satisfăcută în timp într-o anumită localitate. Unirea forțelor ajută la atingerea masei critice necesară pentru anumite tipuri de investiții, pentru a asigura o utilizare mai eficientă a resurselor și pentru a realiza economii de scară, pentru a diversifica sursele de aprovizionare și/sau pentru a se integra mai bine în rețele energetice mai mari. Cooperarea în cadrul granițelor administrative și acțiunea la nivelul zonelor urbane funcționale sunt, de asemenea, foarte relevante pentru finanțarea și obținerea unei mobilități mai curate într-o anumită zonă de navetă și în interacțiunea urban-rural.

În plus, autoritățile urbane trebuie să se obișnuiască cu o abordare similară celei de marketing pentru a putea prezenta planuri și proiecte energetice solide unor părți interesate din domenii diversificate, inclusiv cetățeni, societăți locale, cercetători, bănci și investitori privați. Schemele de finanțare inovatoare, formula de atragere a finanțării private vor fi puncte esențiale pentru consolidarea potențialului de reproducere și de extindere a investițiilor. Inițiative precum Facilitatea pentru orașe a UE¹¹ sau piața orașelor inteligente¹² oferă sprijin practic concret și consiliere cu privire la modul în care orașele ar trebui să se organizeze în acest sens.

Având în vedere cele de mai sus, propunerile de proiecte privind tema „Tranziția energetică” nu ar trebui elaborate izolat de acțiunile pe termen mediu și lung menite să abordeze într-un mod holistic provocările socioeconomice și de mediu ale tranziției energetice și se așteaptă ca acestea să fie integrate în abordările strategice și sistematice existente, în vederea ecologizării și/sau a neutralității climatice și a rezilienței orașelor. Astfel de abordări¹³ pot include, de exemplu, strategiile de dezvoltare urbană durabilă din cadrul politicii de coeziune¹⁴, planurile de acțiune în domeniul energiei durabile și al climei (PAEDC) elaborate în cadrul Convenției UE a primarilor pentru Climă și Energie¹⁵, planurile de mobilitate urbană durabilă (SUMP), pacturile verzi de la nivel local din cadrul provocării „orașe inteligente”¹⁶ sau contractele pentru orașe în domeniul climei, elaborate de orașele implicate în misiunea UE privind orașele inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei sau

¹⁰ A se vedea abordarea integrată privind districtele cu energie pozitivă ca parte a revizuirii Planului energetic strategic al UE (COM 634 final din 20.10.2023).

¹¹ <https://www.eucityfacility.eu/home.html>

¹² <https://smart-cities-marketplace.ec.europa.eu>

¹³ Lista de abordări strategice/sistemice are rol de exemplificare.

¹⁴ Articolul 11 din Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune.

¹⁵ <https://eu-mayors.ec.europa.eu/ro/home>

¹⁶ <https://www.intelligentcitieschallenge.eu/local-green-deals>

care s-au alăturat acesteia¹⁷. O astfel de integrare în strategiile și planurile urbane relevante va fi luată în considerare în evaluarea strategică a propunerilor de proiecte¹⁸.

SUGESTII PENTRU AUTORITĂȚILE URBANE

Fără a fi prescriptivi în ceea ce privește răspunsurile așteptate, care pot varia semnificativ de la un oraș la altul, având în vedere dimensiunea, caracteristicile și provocările interne ale acestora, candidații sunt invitați să ia în considerare temele și aspectele enumerate mai jos atunci când își pregătesc propunerile de proiecte. Testarea măsurilor legate de mai multe dintre aceste teme și aspecte, în mod integrat este, de asemenea, posibilă și foarte recomandată în contextul temei prezentei cereri de propuneri.

- **Minimizarea cererii de energie** în orașe prin:
 - reabilitarea clădirilor publice și a sectorului locuințelor, precum și alte măsuri energetice care încurajează societățile imobiliare, întreprinderile și/sau persoanele fizice să efectueze astfel de tipuri de investiții, cu un accent deosebit pe cartierele defavorizate și/sau gospodăriile vulnerabile, pentru a combate sărăcia energetică și costurile tranziției energetice accelerate.
 - decarbonizarea transportului public urban ca alternativă la autoturisme, utilizând potențialul combinat al electrificării (în special cu ajutorul energiei din surse regenerabile), al conectivității, al automatizării sau al parcurilor auto inteligente, al gestionării traficului rutier și al gestionării energiei. De asemenea, ar putea fi explorate soluții emergente în domeniul micromobilității și al mobilității ca serviciu (MaaS), noi tehnologii și centre logistice menite să accelereze transferul modal către moduri de mobilitate mai curate și mai accesibile (mersul pe jos, mersul cu bicicleta), cu beneficii suplimentare în ceea ce privește sănătatea, congestia, accidentele, zgomotul și sărăcia urbană tot mai intensă în materie de transport, precum și măsuri coordonate de decarbonizare și stimulente la nivelul zonei urbane funcționale pentru a permite navetiștilor din afara limitelor administrative ale orașului să contribuie la transferul către moduri de mobilitate mai curate și să beneficieze de acesta.
- **Diversificarea surselor locale de energie**, prin maximizarea potențialului endogen de producție și utilizare a energiei din surse regenerabile (eoliană, hidrolică, oceanică, solară, geotermică, provenită din biomasă) sau a surselor locale de energie secundare, inclusiv prin recuperarea și utilizarea unei game variate de deșeuri și/sau a surselor secundare de căldură disponibile în orașe și în împrejurimi, eliminând barierele legate de circularitate și de eficiența resurselor.
- **Implementarea unor sisteme energetice locale inteligente și integrate**, prin încurajarea unor abordări inovatoare în materie de stocare și furnizare a energiei pentru a reduce dependența de surse externe și/sau prin sporirea interacțiunii dintre clădiri și sistemele energetice de transport

¹⁷[Orase inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei - Comisia Europeană \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-communications/infographic/infographic-intelligent-and-climate-neutral-cities-from-the-european-council-2020-2021.pdf)

¹⁸ Pentru mai multe detalii privind procedura de selecție, consultați secțiunea 3.2 din [Ghidul IEDU-AI](#) pentru candidați.

prin rețele inteligente (electrice sau termice) sau prin testarea și extinderea modelului de districte energetice pozitive¹⁹.

- **Maximizarea implicării mai multor părți interesate și a cetățenilor** prin dezvoltarea de stimulente și/sau scheme de sprijin inovatoare și/sau modele de afaceri pentru dezvoltarea comunităților energetice²⁰ și orice altă formulă de acest tip, pentru a permite diferiților clienți să devină „prosumatori” de energie, respectiv, atât consumatori, cât și producători de energie pe piața locală. De asemenea, ar putea fi luate în considerare soluțiile digitale (aplicații inteligente, partajarea datelor) pentru a accelera coparticiparea și schimbările de comportament.
- **Stimularea locurilor de muncă și a competențelor pentru tranziția energetică** prin identificarea și soluționarea lacunelor existente pe piețele locale ale forței de muncă în ceea ce privește personalul calificat pentru sectoarele transportului și energiei curate și/sau prin explorarea potențialului pentru noi produse durabile, locuri de muncă inovatoare și cunoștințe și competențe îmbunătățite, pe care tranziția le poate activa. În special, ar putea fi luată în considerare inovarea socială, care să conducă la capacitatea de inserție profesională a persoanelor cele mai vulnerabile și/sau la dezvoltarea serviciilor de proximitate, la înființarea de noi întreprinderi (inclusiv microîntreprinderi) bazate pe repararea, reutilizarea și/sau comercializarea de produse reciclate de înaltă calitate.

OBIECTIVELE POLITICII DE COEZIUNE

- Obiectivul specific 2.1 pentru o Europă mai ecologică prin *„promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră”,*
- Obiectivul specific 2.2 pentru o Europă mai ecologică prin *„promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001, inclusiv cu criteriile de durabilitate stabilite în aceasta”,*
- Obiectivul specific 2.3 pentru o Europă mai ecologică prin *„dezvoltarea unor sisteme energetice, rețele și sisteme de stocare inteligente în afara rețelei energetice transeuropene (TEN-E)”,*
- Obiectivul specific 2.6 pentru o Europă mai ecologică prin *„promovarea tranziției la o economie circulară și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”,*

¹⁹ Conform definiției elaborate în cadrul programului privind inițiativa de programare în comun din domeniul cercetării „Europa urbană”, „Districte și cartiere energetice pozitive pentru o dezvoltare urbană durabilă”: „Districtele energetice pozitive sunt zone urbane eficiente din punct de vedere energetic și flexibile din punct de vedere energetic sau grupuri de clădiri interconectate, care produc zero emisii de gaze cu efect de seră și gestionează în mod activ un surplus anual de producție de energie din surse regenerabile la nivel local sau regional. Acestea necesită integrarea diferitelor sisteme și infrastructuri și interacțiunea dintre clădiri, utilizatori și sistemele regionale de energie, mobilitate și TIC, asigurând în același timp aprovizionarea cu energie și un trai bun pentru toți, în conformitate cu principiul de durabilitatea socială, economică și de mediu”.

²⁰ Prin [pachetul „Energie curată pentru toți europenii”](#), adoptat în 2019, UE a introdus în legislația sa conceptul de comunități energetice, în special drept comunități energetice ale cetățenilor și [comunități de energie din surse regenerabile](#).
https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-communities_ro

- Obiectivul specific 2.8 pentru o Europă mai ecologică prin *„promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon”,*
- Obiectivul specific 5.1 pentru o Europă mai aproape de cetățeni prin *„promovarea dezvoltării integrate și favorabile incluziunii în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane”.*

INDICATORI DE REZULTAT ȘI DE REALIZARE

Propunerile de proiecte vor fi evaluate, printre alte criterii, în funcție de capacitatea lor de a obține rezultate credibile și de soliditatea metodologiei de măsurare a acestor rezultate.

În contextul temei „Tranziția energetică”, în special, autoritățile urbane sunt invitate să definească un set de indicatori care să surprindă, într-un mod integrat, beneficiile comune interdependente (de exemplu, calitatea aerului, reziliența la schimbările climatice, ocuparea forței de muncă, incluziunea) pe care le-ar genera propunerile lor de proiecte.

În cadrul cererilor, autoritățile urbane pot face referire la oricare dintre indicatorii enumerați mai jos, ori de câte ori sunt relevanți pentru ideile lor de proiect. Lista nu este prescriptivă sau exhaustivă. Aceasta include indicatori care nu sunt corelați în mod explicit cu subiectul temei privind tranziția energetică, dar care pot fi de ajutor pentru a exprima rezultate tangibile și, prin urmare, merită luați în considerare. Astfel de indicatori ar trebui să fie completați cu indicatori relevanți pentru proiectul specific.

Autoritățile urbane rămân libere să își definească proprii indicatori specifici pentru fiecare proiect în parte, ținând cont de cei enumerați, pentru a reflecta în modul cel mai clar și cel mai convingător schimbările pe care proiectul lor are potențialul de a le realiza.

Indicatori de realizare

- Produse și servicii noi create (*unitate de măsură: produse/servicii noi*).
- Infrastructura care beneficiază de sprijin (nouă, renovată, reconvertită sau modernizată) (*unitate de măsură: infrastructuri care beneficiază de sprijin*).
- Echipamente noi create și/sau care beneficiază de sprijin (*unitate de măsură: echipamente noi*).
- Persoane care beneficiază de sprijin (formate, perfecționate, însoțite sau asistate) (*unitate de măsură: persoane*).
- Întreprinderi care cooperează cu organizații de cercetare (*unitate de măsură: întreprinderi care lucrează cu organizații de cercetare*).
- Întreprinderi care beneficiază de sprijin (dintre care: microîntreprinderi, întreprinderi mici, mijlocii, mari) (*unitate de măsură: întreprinderi*).

- Populația vizată de proiecte în cadrul acțiunilor integrate pentru incluziunea socioeconomică a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor dezavantajate (*unitate de măsură*: persoane).
- Clădiri publice cu performanță energetică îmbunătățită (*unitate de măsură*: metri pătrați).
- Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită (*unitate de măsură*: locuințe).
- Capacitate de producție suplimentară pentru energia din surse regenerabile (din care: energie electrică, termică) (*unitate de măsură*: MW).
- Conducte ale rețelei de termoficare și răcire centralizată nou construite sau îmbunătățite (*unitate de măsură*: km).
- Comunități de energie din surse regenerabile care beneficiază de sprijin (*unitate de măsură*: comunități de energie din surse regenerabile).
- Soluții pentru stocarea energiei electrice (*unitate de măsură*: MWh).
- Sisteme de monitorizare a poluării aerului instalate (*unitate de măsură*: numărul de sisteme²¹).
- Sisteme digitale de gestionare pentru sisteme energetice inteligente (*unitate de măsură*: componente de sistem).
- Părți interesate implicate în pregătirea și co-implementarea proiectului (*unitate de măsură*: participări ale părților interesate).
- Cetățeni implicați în pregătirea și co-implementarea proiectului (*unitate de măsură*: persoane).

Indicatori de rezultat

- Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin (*unitate de măsură*: echivalent normă întreagă anual).
- Utilizatori de servicii, produse și procese digitale noi și actualizate (*unitate de măsură*: utilizatori/an).
- IMM-uri care introduc inovații în materie de produse, procese, comercializare sau organizare, (*unitate de măsură*: întreprinderi).
- Cereri de înregistrare a mărcilor și desenelor sau modelelor (*unitate de măsură*: cereri de înregistrare a mărcilor și desenelor sau modelelor).

²¹ Stațiile de măsurare trebuie să îndeplinească cerințele de calitate stabilite în legislația UE privind aerul curat, și anume 2008/50 și 2004/107, și sunt raportate în mod corespunzător Agenției Europene de Mediu în conformitate cu Decizia 2011/850.

- Reducerea consumului final anual de energie (*unitate de măsură*: procentul de reducere față de anul precedent).
- Energie din surse regenerabile totală produsă (din care, de exemplu, energie electrică, termică) (*unitate de măsură*: MWh/an).
- Emisii de gaze cu efect de seră estimate (*unitate de măsură*: tone de CO₂ echivalent/an).
- Îmbunătățirea calității aerului [unitate de măsură: concentrații de particule fine în suspensie (PM_{2,5})].
- Utilizatori conectați la sisteme energetice inteligente (*unitate de măsură*: utilizatori finali/an).
- Număr anual de utilizatori ai transporturilor publice noi sau modernizate (*unitate de măsură*: utilizatori finali/an).
- Creșterea numărului de persoane care utilizează opțiunile de mobilitate activă (*unitate de măsură*: procentul din populația locală).
- Nivelul de participare atins în cadrul angajamentului cu comunitățile locale (informare, consultare, co-creare, co-decizie) (*unitate de măsură*: procentul din populația locală implicată).

3.2 TEHNOLOGIA ÎN ORAȘE

DEFINIȚIA GENERALĂ ȘI CONTEXTUL TEMEI „TEHNOLOGIA ÎN ORAȘE”

Una dintre cele șase priorități ale Comisiei Europene²² este de a se asigura că tehnologia digitală servește creșterii durabile, îmbunătățește calitatea vieții și consolidează poziția de lider a Europei în economia globală. Tehnologiile emergente pot fi un aliat important în dezvoltarea unor orașe favorabile incluziunii, mai sigure, reziliente și durabile.

Inovarea, și în special noul val de inovare în domeniul tehnologiei profunde, reprezintă răspunsul UE la angajamentul global de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, de a face economiile noastre mai digitale și de a garanta securitatea alimentară, energetică și a materiilor prime în Europa. Noua agendă europeană de inovare²³ prevede acțiuni de mobilizare a orașelor și regiunilor prin intermediul „văilor de inovare regionale” în vederea accelerării implementării inovării în domeniul tehnologiei profunde.

UE urmează o viziune durabilă și centrată pe factorul uman pentru o societate digitală care să consolideze rolul cetățenilor și întreprinderilor. Proiectele multinaționale sunt sprijinite de programul

²² [Priorități 2019-2024 - Comisia Europeană \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/e3000420/1/122222main_en.pdf)

²³ [Noua agendă europeană de inovare - Comisia Europeană \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/e3000420/1/122222main_en.pdf)

Europa digitală²⁴ pentru 2030, pentru a stimula capacitățile și aptitudinile digitale europene centrate în jurul a patru obiective tematice: competențele digitale, infrastructura digitală, transformarea digitală a întreprinderilor și digitalizarea serviciilor publice.

Pentru a contribui la dezvoltarea unui Deceniu digital al Europei²⁵ rezilient, administrațiile publice, cetățenii și întreprinderile ar trebui să se poată bucura de avantajele inteligenței artificiale (IA), simțindu-se, în același timp, în siguranță și protejate. Strategia europeană privind IA urmărește să transforme UE într-un centru de clasă mondială pentru IA și să se asigure că IA este centrată pe factorul uman și oferă încredere. Un astfel de obiectiv se traduce în abordarea europeană față de excelență și de încredere prin norme și acțiuni concrete.

Alături de inteligența artificială, internetul obiectelor (IoT) ne permite să contopim lumea fizică cu cea virtuală. Acesta oferă soluții inovatoare și ne permite să creăm medii inteligente. Tehnologiile IoT se află în prima linie a transformării digitale a economiei mondiale. Datele colectate de la senzorii IoT pot fi monitorizate și retransmise unui sistem central pentru a declanșa o acțiune, a obține informații sau a răspunde la un alt obiect conectat, aflat la sute de kilometri distanță.

Datele reprezintă o altă resursă esențială din lumea digitală, cu un mare potențial pentru creștere economică, competitivitate, inovare, crearea de locuri de muncă și progresul societății în general. Dezvoltarea aplicațiilor bazate pe date va aduce diferite beneficii administrației publice, cetățenilor și întreprinderilor: o mai bună elaborare a politicilor și a serviciilor publice, îmbunătățirea serviciilor de îngrijire medicală, noi produse și servicii, reducând în același timp costurile serviciilor publice și îmbunătățind durabilitatea și eficiența acestora.

În acest context, fondurile de coeziune contribuie la dezvoltarea unei societăți digitale favorabile incluziunii în cadrul căreia cetățenii, organizațiile de cercetare, întreprinderile și administrațiile publice să profite pe deplin de oportunitățile pe care le oferă digitalizarea. O guvernare electronică eficientă la nivel național, regional și local implică dezvoltarea de instrumente, precum și regândirea organizării și a proceselor, pentru a furniza servicii publice mai eficiente, mai ușor, mai rapid și la un cost mai mic. În special, tehnologiile digitale și cele de telecomunicații pot fi utilizate pentru a îmbunătăți rețelele și serviciile tradiționale în beneficiul comunităților locale prin dezvoltarea unor proiecte cum sunt orașele și satele inteligente.

Politica de coeziune acordă o atenție deosebită abordării provocărilor legate de mediu și de climă, în special tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic până în 2050, exploatării potențialului tehnologiilor digitale în scopuri de inovare și sprijinirii dezvoltării unor zone urbane funcționale²⁶.

De peste un deceniu, politica de coeziune contribuie la eforturile Europei de a utiliza tehnologia digitală pentru a atinge obiectivele de creștere și de durabilitate. Pentru perioada 2021-2027, politica de

²⁴ [Programul „Europa digitală” | Conturarea viitorului digital al Europei \(europa.eu\)](#)

²⁵ [Deceniul digital al Europei | Conturarea viitorului digital al Europei \(europa.eu\)](#)

²⁶ Articolul 11 din Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind FEDR și Fondul de coeziune (FC).

coeziune a planificat investiții în digitalizare în valoare de peste 40 miliarde EUR prin intermediul programelor 2021-2027 finanțate de FEDR, FSE+, Fondul de coeziune, Interreg și Fondul pentru o tranziție justă.

În cadrul temei „Tehnologia în orașe”, IEDU urmărește să furnizeze sprijin pentru testarea unor soluții inovatoare bazate pe noile tehnologii, în situații reale, pentru îmbunătățirea serviciilor oferite cetățenilor și/sau pentru consolidarea capacităților autorităților locale de a oferi aceste servicii, prin intermediul unor experimente care ar putea fi reproduse la o scară mai largă cu ajutorul investițiilor din cadrul politicii de coeziune.

Tema „Tehnologia în orașe” contribuie la și este legată de o serie de politici și inițiative ale UE, cum ar fi Pactul verde european, UE pregătită pentru era digitală, Misiunea UE privind orașele inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei, Strategia UE pentru uniunea securității, Strategia de securitate cibernetică a UE, inițiativa „noul Bauhaus european”, valorificarea talentelor în regiunile Europei, parteneriatul european pentru inovare privind îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate.

De asemenea, se bazează pe realizările din cadrul Agendei urbane pentru parteneriatul tematic al UE privind „Tranziția digitală” și pe acțiunile dezvoltate pentru o mai bună reglementare, finanțare și cunoaștere în acest domeniu²⁷.

Comisia Europeană urmărește să obțină un portofoliu de proiecte echilibrat, care să îndeplinească cele mai înalte standarde de calitate, reflectând în același timp diversitatea geografică, spațială și demografică a orașelor europene. Se așteaptă ca propunerile de proiecte să fie caracterizate printr-un grad de experimentare ridicat și, prin urmare, să nu existe probabilitatea obținerii de finanțare din surse de tradiționale sau generale.

RELEVANȚA ȘI ROLUL AUTORITĂȚILOR URBANE

Orașele sunt locuri de pluralism, creativitate și solidaritate. Tradițiile culturale și politice au stat la baza dezvoltării unor orașe care reflectă drepturile și valorile democratice. Orașele sunt, de asemenea, laboratoare pentru noi forme de proceduri de soluționare a problemelor și bancuri de încercare pentru inovare socială.

Orașele se confruntă cu provocări numeroase și din ce în ce mai complexe, dar au la îndemână și noi instrumente tehnologice pentru a le aborda într-un mod mai benefic. Tehnologia, datele și informațiile joacă un rol din ce în ce mai important în viața cetățenilor și schimbă dinamica puterii în societatea noastră. Orașele se află în prima linie în ceea ce privește această schimbare tehnologică. Datorită ecosistemului specific al acestora, cu o densitate ridicată a populației și a infrastructurii, orașele constituie amplasări primare pentru implementarea noilor tehnologii și pentru producerea, colectarea și schimbul de date, în vederea optimizării beneficiilor noilor tehnologii pentru mai multe părți interesate.

²⁷ <https://www.urbanagenda.urban-initiative.eu/partnerships/digital-transition>

Potențialul noilor tehnologii de a ajuta orașele să îmbunătățească serviciile publice, să interacționeze mai bine cu întreprinderile locale și cu cetățenii și să îi ajute să se implice (democrație activă și participativă), să sporească productivitatea și să abordeze provocările legate de durabilitate nu are limite.

Prin crearea unor comunități urbane inovatoare și favorabile incluziunii, care să testeze și să utilizeze noile tehnologii pentru o mai bună guvernare urbană, ar putea fi declanșată o nouă dinamică în ecosistemul urban, ar putea fi identificate instrumente și procese care să răspundă nevoilor specifice ale orașului și/sau ar putea fi co-create în cadrul unor clustere de inovare locale și regionale sau al unor centre digitale.

Dezvoltarea recentă a unor senzori mai puțin costisitori, în combinație cu răspândirea internetului mobil și de mare viteză și cu miniaturizarea tehnologiei de calcul, au deschis calea către o nouă revoluție tehnologică. Internetul obiectelor (IoT), inteligența artificială (AI), sistemul de poziționare globală (GPS) de înaltă rezoluție, volumele mari de date, tehnologia *blockchain*, realitatea virtuală și augmentată (AR/VR), gemenii digitali cu componente de bază AI încorporate și AR/VR, precum și noile materiale și tehnici de construcție sunt așteptate să transforme elementele de bază ale funcționării orașelor și să transforme modul în care cetățenii noștri trăiesc și interacționează în zonele urbane.

În acest context, autoritățile locale ar trebui să se concentreze pe găsirea de noi soluții la nivel local, centrate pe cetățean, care să răspundă nevoilor comunității și să răspundă provocărilor economice, sociale și de mediu locale, asigurând în același timp confidențialitatea și securitatea datelor. Va trebui ca aceste tehnologii, utilizate în context urban, să coopereze fără întreruperi și să fie favorabile incluziunii pentru a aduce beneficii tuturor cetățenilor.

Aspectele legate de controlul public și de proprietatea publică asupra datelor de la nivel local acumulate prin intermediul noilor tehnologii ar trebui evaluate cu atenție și în mod transparent, în special în cazurile în care serviciile sunt externalizate către terțe părți care ar putea utiliza abuziv aceste informații. Aplicațiile create în beneficiul comunității ar trebui să fie gratuite, cu sursă deschisă și ușor de utilizat. Tehnologiile în sine sunt neutre – însă modul în care sunt gestionate va determina impactul real asupra vieții orașului.

Prin urmare, propunerile de proiecte referitoare la tema „Tehnologia în orașe” nu ar trebui să fie elaborate fără a ține seama de obiectivele pe termen mediu și lung ale orașelor candidate, așa cum sunt exprimate, de exemplu, în strategiile de dezvoltare urbană durabilă din cadrul politicii de coeziune²⁸ sau în orice alt document strategic la nivel de oraș. O astfel de integrare în strategiile și planurile urbane relevante va fi luată în considerare în evaluarea strategică a propunerilor de proiecte²⁹.

²⁸ Articolul 11 din Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune.

²⁹ Pentru mai multe detalii privind procedura de selecție, a se vedea secțiunea 3.2 din [Ghidul IEDU-AI](#) pentru candidați.

SUGESTII PENTRU AUTORITĂȚILE URBANE

Fără a fi prescriptivi în ceea ce privește răspunsurile așteptate, care pot varia semnificativ de la un oraș la altul, având în vedere dimensiunea, caracteristicile și provocările interne ale acestora, candidații sunt invitați să ia în considerare temele și aspectele enumerate mai jos atunci când își pregătesc propunerile de proiecte. Testarea măsurilor legate de mai multe dintre aceste teme și aspecte, în mod integrat este, de asemenea, posibilă și foarte recomandată în contextul temei prezentei cereri de propuneri.

- **Asigurarea unor servicii publice mai bune și mai adaptate** prin facilitarea accesului la servicii de calitate, reducerea sarcinii administrative pentru cetățeni, crearea de noi servicii adaptative, îmbunătățirea modului de gestionare a infrastructurii publice, creșterea transparenței și a eficienței, asigurarea schimbului de informații în timp real cu utilizatorii, reducerea costurilor, a timpului de tranzacționare și a erorilor. Trebuie să se pună accentul pe reducerea costurilor, pe automatizare, pe accelerarea și simplificarea procedurilor administrative. Pentru a combate decalajul digital, sprijinul acordat grupurilor cele mai vulnerabile în cadrul tranziției digitale trebuie să facă parte din orice schimbare propusă.
- **Consolidarea guvernancei pe mai multe niveluri și cu mai multe părți interesate, asigurând o democrație participativă eficientă și stimularea inovării și a competitivității** prin creșterea numărului de părți interesate de la nivel local și de cetățeni implicați activ și structural în procesul de planificare strategică și cel decizional, dar și prin consolidarea abordărilor de co-proiectare și de co-creare, de exemplu, pentru a integra egalitatea de gen în planificarea urbană; prin dezvoltarea structurii organizaționale, de reglementare și de guvernance astfel încât să ofere mediul și condițiile necesare pentru a sprijini o cultură a inovării și pentru a facilita parteneriatele între orașe, universități și întreprinderi locale, pentru a crea/a îmbunătăți dinamica inovării și a specializării inteligente. Înfrățirea digitală AR/VR a comunităților inteligente ar putea fi utilizată, de asemenea, pentru a favoriza procese decizionale informate prin tehnici avansate de modelare și interfețe imersive naturale, care să consolideze rolul părților interesate și al cetățenilor orașelor (CitiVERSE).
- **Stăpânirea transformării digitale, a colectării și a partajării datelor de la nivel local, asigurând în același timp cele mai înalte standarde de confidențialitate a datelor**, prin explorarea modului în care orașele pot colecta, pot utiliza, stoca și partaja date la nivel infraurban, cu granularitate sporită, pentru a facilita și îmbunătăți furnizarea de servicii către cetățeni, pentru a contribui la procesul decizional bazat pe gestionarea datelor, pentru a contribui la dezvoltarea economică locală și la inovare, la calificarea și recalificarea grupurilor cele mai vulnerabile, pentru a promova crearea de locuri de muncă și înființarea de noi întreprinderi și pentru a atrage și a reține talentele.
- **Perfecționarea amenajării teritoriului, a utilizării terenurilor și a amenajării industriale** prin utilizarea tehnologiilor în planificarea strategică și a amenajării teritoriului, pentru asigurarea unei dezvoltări urbane și periurbane armonioase și optime. Orașele trebuie să găsească modalități inovatoare de utilizare a noilor tehnologii pentru a optimiza echilibrul între nevoile diferitelor modalități de utilizare a terenurilor, cum ar fi locuințele, activarea spațiului zonelor industriale, reabilitarea și reamenajarea zonelor industriale dezafectate, spațiul public, serviciile sociale.

- **Asigurarea unor servicii mai bune, a accesibilității digitale și fizice și a incluziunii persoanelor cu dizabilități și a populației în vârstă** prin creșterea participării active în sistemul de guvernanță al orașului, prin colectarea și analiza datelor specifice privind nevoile și experiențele specifice de la nivel local, în vederea creării/ajustării politicii locale, a alocării resurselor, a îmbunătățirii serviciilor și a creării de echipamente/mobilier inteligent adaptat pentru străzi și/sau infrastructură, în scopul accesului egal la spațiile urbane, la transportul public și/sau la clădiri; prin dezvoltarea de aplicații mobile gratuite și cu sursă deschisă, ușor de utilizat, care să răspundă nevoilor diferitelor dizabilități (de exemplu, cititoare de ecran, comenzi vocale, litere mari). Proiectele propuse ar trebui să sprijine integrarea persoanelor cu handicap și o politică de îmbătrânire activă, acordând atenție specială măsurilor de incluziune pe piața muncii, de învățare pe tot parcursul vieții și de păstrare a talentelor.
- **Orașe sigure, securizate și reziliente** prin reproiectarea spațiilor urbane pentru ca cetățenii să fie mai puțin expuși la schimbările climatice și la alte amenințări, pe baza evaluării vulnerabilităților și a scenariilor, prin propunerea de noi servicii, infrastructuri și echipamente inovatoare care să contribuie, de asemenea, la reziliența infrastructurilor critice și a spațiilor publice, prin elaborarea și utilizarea de planuri și tehnici de prevenire și de gestionare a crizelor, însoțite de cursuri de formare specializate pentru practicienii locali și de tehnici de sensibilizare a cetățenilor; prin consolidarea capacităților administrațiilor locale, în cooperare cu cetățenii și părțile interesate, de a lupta împotriva criminalității (cibernetice) organizate.

Printre diferitele domenii care trebuie explorate pentru a face orașele UE mai sigure, mai securizate și mai reziliente, candidații ar putea lua în considerare:

- **Consolidarea modalităților de prevenire și de atenuare a dezastrelor naturale și a celor provocate de om** (riscuri industriale, fenomene meteorologice extreme, incendii, cutremure, riscuri pentru sănătatea publică, amenințări la adresa securității) în zonele urbane prin integrarea tehnologiilor în politicile, planurile și proiectele de previzionare și de prevenire, utilizate ca noi modalități de a dezvolta diferite scenarii, de a anticipa provocările legate de mediu și de climă și riscurile economice, precum și transformările sociale și îngrijorările legate de sănătate asociate.
- **Asigurarea securității alimentare în zonele urbane și funcționale:** având în vedere impactul sporit al schimbărilor climatice și al crizei biodiversității, orașele au un rol esențial în conturarea „mediilor alimentare”. Noile tehnologii ar putea fi utilizate în zonele urbane într-un mod care ar putea crea modalități inovatoare, favorabile incluziunii și integrate de conectare cu fermierii locali, cu scopul de a crea zone funcționale pentru sisteme alimentare durabile și reziliente.
- **Securitatea cibernetică:** prin includerea unor procese de previzionare strategică și anticipativă de gestionare a riscurilor în materie de securitate cibernetică în planurile și proiectele de integrare a noilor tehnologii în sistemele lor de infrastructură; prin gestionarea anticipativă a riscurilor legate de lanțul de aprovizionare TIC pentru orice nouă tehnologie utilizată în infrastructura și/sau serviciile orașelor. Asigurarea securității cibernetice în orașe, implicând în

același timp în mod activ cetățenii, necesită o abordare multifacetată, care să țină seama în mod corespunzător de educație și de sensibilizare, cu accent pe publicul cel mai vulnerabil.

OBIECTIVELE POLITICII DE COEZIUNE

- Obiectivul specific 1.1 pentru o Europă mai competitivă și mai inteligentă prin *dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate*.
- Obiectivul specific 1.2 pentru o Europă mai competitivă și mai inteligentă prin *„valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice”*.
- Obiectivul specific 1.4 pentru o Europă mai competitivă și mai inteligentă prin *„dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat”*.
- Obiectivul specific 1.5 pentru o Europă mai competitivă și mai inteligentă prin *„creșterea conectivității digitale”*.
- Obiectivul specific 2.4 pentru o Europă mai ecologică prin *„promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice”*.
- Obiectivul specific 4.1 pentru o Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii prin *„creșterea eficienței și incluziunii piețelor forței de muncă și facilitarea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea infrastructurii sociale și prin promovarea economiei sociale”*.
- Obiectivul specific 4.2 pentru o Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin *„îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online”*.
- Obiectivul specific 4.3 pentru o Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii prin *„promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale”*.
- Obiectivul specific 5.1 pentru o Europă mai aproape de cetățeni prin *„promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane”*.

INDICATORI DE REZULTAT ȘI DE REALIZARE

Propunerile de proiecte vor fi evaluate, printre alte criterii, în funcție de capacitatea lor de a obține rezultate credibile și de soliditatea metodologiei de măsurare a acestor rezultate.

În contextul temei „Tehnologia în orașe”, în special, autoritățile urbane sunt invitate să definească un set de indicatori care să surprindă în mod integrat toate obiectivele interdependente (de exemplu,

întreprinderi care beneficiază de sprijin, implicarea cetățenilor, locuri de muncă și forță de muncă, actori locali sau cetățeni instruiți etc.) pe care le-ar genera propunerile lor de proiecte.

În cadrul cererilor, autoritățile urbane pot face referire la oricare dintre indicatorii enumerați mai jos, ori de câte ori sunt relevanți pentru ideile lor privind proiectele. Lista nu este prescriptivă sau exhaustivă. Aceasta include indicatori care nu sunt exclusiv specifici temei privind înverzirea orașelor, dar care pot fi de ajutor pentru a exprima rezultate tangibile și, prin urmare, merită luați în considerare. Astfel de indicatori ar trebui să fie completați cu indicatori relevanți pentru proiectul specific.

Autoritățile urbane rămân libere să își definească proprii indicatori specifici pentru fiecare proiect în parte, ținând cont de cei enumerați, pentru a reflecta în modul cel mai clar și cel mai convingător schimbările pe care proiectul lor are potențialul de a le realiza.

Indicatori de realizare

- Cetățeni implicați în pregătirea și co-implementarea proiectului; (*unitate de măsură*: persoane).
- Întreprinderi care cooperează cu organizații de cercetare (*unitate de măsură*: întreprinderi care lucrează cu organizații de cercetare).
- Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: microîntreprinderi, întreprinderi mici, mijlocii, mari) (*unitate de măsură*: întreprinderi).
- Întreprinderi noi care beneficiază de sprijin (*unitate de măsură*: întreprinderi noi).
- Echipamente noi create și/sau care beneficiază de sprijin (*unitate de măsură*: echipamente noi).
- Produse și servicii noi create (*unitate de măsură*: produse/servicii noi).
- Persoane care beneficiază de sprijin (formate, perfecționate, însoțite sau asistate) (*unitate de măsură*: persoane).
- Populația vizată de proiecte derulate în cadrul acțiunilor integrate pentru incluziunea socioeconomică a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor dezavantajate (*unitate de măsură*: persoane).
- Părți interesate implicate în pregătirea și co-implementarea proiectului (*unitate de măsură*: participări ale părților interesate).
- Valoarea serviciilor, a produselor și a proceselor digitale dezvoltate pentru întreprinderi (*unitate de măsură*: euro).
- Investiții în sisteme noi sau optimizate de monitorizare, de pregătire, de alertă și de reacție în caz de dezastre naturale (*unitate de măsură*: euro).

- Investiții în sisteme noi sau optimizate de monitorizare, de pregătire, de alertă și de reacție în caz de dezastre, vizând riscurile naturale care nu sunt legate de climă și riscurile legate de activitățile umane (*unitate de măsură: euro*).

Indicatori de rezultat

- Programe de ucenicie care beneficiază de sprijin în IMM-uri (*unitate de măsură: persoane*).
- Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin (*unitate de măsură: echivalent normă întreagă anual*).
- Nivelul de participare atins în cadrul angajamentului cu comunitățile locale - informare, consultare, co-creare, co-decizie (*unitate de măsură: procentul din populația locală implicată*).
- IMM-uri care introduc inovații în materie de produse, procese, comercializare sau organizare, (*unitate de măsură: întreprinderi*).
- Cereri de înregistrare a mărcilor și desenelor sau modelelor (*unitate de măsură: cereri de înregistrare a mărcilor și desenelor sau modelelor*).
- Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele) (*unitate de măsură: participanți*).
- Utilizatori de servicii, produse și procese digitale noi și optimizate dezvoltate de întreprinderi (*unitate de măsură: utilizatori/an*).
- Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva inundațiilor (*unitate de măsură: procentul din populația locală protejată*).
- Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva incendiilor de vegetație (*unitate de măsură: procentul din populația locală protejată*).
- Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva dezastrelor naturale legate de climă (altele decât inundațiile sau incendiile de vegetație) (*unitate de măsură: procentul din populația locală protejată*).
- Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva riscurilor naturale nelegate de climă și a riscurilor legate de activitățile umane (*unitate de măsură: procentajul populației locale protejate*).
- Utilizatori anual de facilități noi sau modernizate pentru servicii de ocupare a forței de muncă (*unitate de măsură: utilizatori/an*).
- Utilizatori anual de servicii de e-sănătate noi sau modernizate (*unitate de măsură: utilizatori/an*).

- Număr anual de utilizatori ai unităților de asistență medicală noi sau modernizate și/sau a unităților de asistență socială noi sau modernizate (*unitate de măsură*: utilizatori/an).

4. FAZELE PROIECTULUI

Durata de viață a proiectului IEDU-AI constă în patru faze (pentru detalii, consultați Ghidul IEDU-AI):

- Pregătirea proiectului** (acoperită de o sumă forfetară) cuprinde toate activitățile legate de elaborarea cererii aferente proiectului și se încheie cu aprobarea proiectului în vederea finanțării de către autoritățile IEDU.
- Faza de inițiere a proiectului** (acoperită de o sumă forfetară) durează șase luni și începe după aprobarea oficială a proiectului. Este desprinsă de faza de implementare, se desfășoară înainte de începerea oficială a implementării proiectului și este dedicată exclusiv verificării pregătirii proiectului (inclusiv auditul *ex-ante*), precum și activităților de gestionare a proiectului pentru a crea condițiile necesare pentru o demarare și o implementare fără probleme a activităților proiectului.
- Faza de implementare a proiectului** durează 3,5 ani; aceasta începe după finalizarea cu succes a fazei de inițiere a proiectului și durează până la data aprobată pentru finalizarea implementării proiectului.

Vă rugăm să rețineți că există anumite diferențe în ceea ce privește durata pachetelor de lucru ale proiectului implementate în timpul fazei de implementare:

- **Pachetele de lucru „orizontale”:** gestionarea proiectului, monitorizare și evaluare, comunicare și capitalizare durează pe întreaga perioadă a fazei de implementare (3,5 ani). Se preconizează că în ultimele șase luni ale fazei de implementare (după pilotarea soluției inovatoare, respectiv, finalizarea implementării pachetelor de lucru tematice), pachetele de lucru „orizontale” se vor concentra pe: rezumarea și evaluarea activităților proiectului; pregătirea concluziilor proiectului; comunicarea, diseminarea și valorificarea ulterioară a rezultatelor proiectului și a lecțiilor învățate; pregătirea moștenirii proiectului prin reflectarea asupra perspectivelor de continuare și de extindere a soluțiilor testate care s-au dovedit a fi de succes după încheierea finanțării IEDU-AI, adaptarea soluției inovatoare testate în orașele partenerilor de transfer și reproducerea acesteia în întreaga Europă și, de asemenea, se va concentra pe raportul final.
- **Pachetele de lucru tematice pot avea o durată maximă de 3 ani și ar trebui să se încheie cu 6 luni înainte de data de încheiere a fazei de implementare**, pentru a permite - așa cum s-a prezentat mai sus - o evaluare adecvată a implementării proiectului și a soluției inovatoare experimentate în vederea atingerii obiectivelor și a rezultatelor așteptate, pentru a

încuraja activitățile de transfer și pentru a valorifica ulterior realizările proiectului. Evaluarea performanței proiectului și a soluției inovatoare testate este crucială pentru a permite extinderea în cadrul zonei urbane a proiectului și posibilitatea de reproducere a acestuia în alte orașe din Europa; prin urmare, ar trebui dedicată o perioadă de șase luni de la finalizarea experimentului pentru activități de evaluare.

- **Pachetul de lucru aferent transferului începe cel mai târziu 12 luni de la data începerii proiectului și durează până la sfârșitul fazei de implementare.** Inițierea acestui pachet de lucru ar trebui să fie hotărâtă de autoritatea urbană principală și de partenerii de transfer după analizarea celui mai fezabil și mai benefic moment pentru lansarea cooperării. Acesta ar trebui să permită partenerilor de transfer să se implice la momentul cel mai oportun deja din timpul etapelor inițiale de implementare a unui proiect.
- iv. Faza **de închidere administrativă** (acoperită de o sumă forfetară) durează trei luni și se referă la toate activitățile administrative care au loc după faza de implementare pentru a închide proiectul și pentru a obține validarea notei explicative și a documentelor de raportare financiară. Vă rugăm să rețineți că este de așteptat ca, în această fază, reprezentantul (reprezentanții) proiectului IEDU-AI să fie în continuare disponibili pentru a participa la activitățile de valorificare și diseminare a cunoștințelor inițiate de Secretariatul permanent.

5. FUNDING PRINCIPII DE FINANȚARE

Principiul costurilor totale

IEDU-AI respectă principiul costurilor totale. Acest lucru înseamnă că, **în timp ce proiectul primește cofinanțare din FEDR de până la 80% din costurile eligibile, fiecare partener (autorități urbane principale și asociate, parteneri de execuție și parteneri de transfer) care beneficiază de fonduri FEDR trebuie să asigure cel puțin 20% din contribuție publică sau privată pentru a-și completa bugetul fie din resurse proprii, fie din alte surse** (dar nu din altă sursă de finanțare UE). Contribuția partenerilor poate fi sub formă de numerar și/sau în natură.

Plăți din FEDR

Schema de plată IEDU-AI se bazează în principal pe principiile plăților în avans din FEDR și, în cele din urmă, pe rambursarea costurilor care au fost efectiv efectuate:

- **O primă plată FEDR (avans)** reprezentând 50% din grantul din FEDR se efectuează către autoritatea urbană principală în termen de 90 de zile de la finalizarea cu succes a fazei de inițiere. Această primă plată în avans acoperă, de asemenea, cele două sume forfetare pentru pachetul de lucru „Pregătirea proiectului” și Faza de inițiere. Această sumă forfetară de 100 000 EUR reprezentând costuri totale eligibile (corespunzând la 80 000 EUR din FEDR) este

compusă din suma forfetară de 25 000 EUR (corespunzând la 20 000 EUR din FEDR) pentru pregătirea proiectului și suma forfetară de 75 000 EUR (corespunzând la 60 000 EUR din FEDR) pentru faza de inițiere.

- **O a doua plată din FEDR (avans)** reprezentând 30% din grantul din FEDR se efectuează către autoritatea urbană principală după depunerea și aprobarea unei cereri de rambursare 1 care include cheltuielile proiectului validate de controlul de la primul nivel. Înainte de validarea de către controlul de la primul nivel, cheltuielile raportate trebuie să atingă cel puțin 35% din bugetul total al proiectului. În cazul în care cheltuielile proiectului validate de controlul de la primul nivel scad sub 35% din totalul costurilor eligibile, al doilea avans din FEDR se plătește pe bază proporțională.
- **O a treia plată din FEDR**, reprezentând maximum 20% din grantul din FEDR se efectuează către autoritatea urbană principală după aprobarea celui de-al patrulea raport anual de progres (final), aprobarea raportului calitativ final și validarea cheltuielilor proiectului în cadrul cererii de rambursare 2 de către controlul de la primul nivel. Raportul final anual de progres trebuie prezentat cel târziu la o lună după faza de implementare, iar cererea de rambursare financiară 2 (finală) trebuie prezentată împreună cu raportul calitativ final la sfârșitul fazei de închidere administrativă. În cazul în care cheltuielile proiectului validate de către controlul de la primul nivel se situează sub 100% din totalul costurilor eligibile ale proiectului, a treia plată din FEDR se realizează pe bază proporțională. Este important de reținut că cea de-a treia plată nu se mai bazează pe principiul plății în avans, ci pe principiul rambursării costurilor efectuate și plătite. Prin urmare, partenerii de proiect trebuie să își prefinanțeze cheltuielile în ultima fază de implementare a proiectului (neacoperite de avansul de 80% primit). Cea de-a treia plată acoperă și suma forfetară de 20 000 EUR reprezentând costuri eligibile (reprezentând 16 000 EUR din FEDR), care acoperă faza de închidere administrativă.

6. GENERAREA ȘI ELABORAREA PROIECTELOR

6.1 PARTENERIAT

După cum este prezentat în secțiunea 2 „Autorități eligibile - cine poate participa”, numai autoritățile urbane eligibile pot depune un formular de candidatură în cadrul unei cereri de propuneri IEDU-AI. În cadrul IEDU-AI, se așteaptă ca autoritatea urbană principală să fie direct implicată în experimentare și să joace un rol strategic de lider în dezvoltarea proiectului IEDU-AI prin stabilirea și prezidarea unui parteneriat de proiect puternic pentru ca acesta să devină viabil din punct de vedere tehnic, științific și financiar.

Parteneriatul de proiect implică:

- **Partenerii de execuție** - instituții și organizații-cheie capabile să contribuie la implementarea proiectului, având un rol activ în implementarea și finanțarea activităților proiectului prin contribuția financiară la proiect (partea din buget asigurată de un partener de proiect, respectiv, rata de cofinanțare);
- **Parteneri de transfer** - orașe interesate să învețe din experimentare și să reproducă soluția inovatoare, urmărind implementarea proiectului și oferind autorității urbane principale o perspectivă externă referitoare la transferabilitatea și posibilitatea de reproducere a soluției inovatoare experimentate;
- (dacă este cazul) **Autoritatea (autoritățile) urbană(e) asociată(e).**

Toți partenerii de proiect (autorități urbane principale sau asociate, parteneri de execuție și parteneri de transfer) care beneficiază de alocarea din FEDR trebuie să își asigure propriile contribuții.

Toți partenerii trebuie să fie din Uniunea Europeană (este posibilă implicarea unor parteneri de execuție din diferite țări, cu condiția ca aceștia să își aibă sediul în statele membre ale UE și să existe o justificare clară în ceea ce privește valoarea adăugată pentru proiect). De asemenea, se așteaptă ca toți partenerii implicați să își formalizeze colaborarea prin semnarea unui acord de parteneriat.

Autoritatea urbană principală

Proiectele ar trebui să demonstreze o asumare clară a responsabilității de către autoritatea urbană care este implicată activ în implementarea activităților și în parteneriatul local. IEDU-AI funcționează în baza unei autorități urbane principale responsabile pentru implementarea și gestionarea globală a întregului proiect. Autoritatea urbană principală are întreaga responsabilitate financiară și juridică față de entitatea căreia i-a fost încredințată execuția. Alți parteneri de proiect își păstrează propria responsabilitate față de autoritatea urbană principală. Responsabilitățile parteneriatului reprezentat de autoritatea urbană principală sunt descrise într-o convenție de subvenționare încheiată între autoritatea urbană principală și entitatea căreia i-a fost încredințată execuția și în acordul de parteneriat care urmează să fie semnat de toți partenerii implicați după aprobarea proiectului (și de partenerii de transfer după ce aceștia sunt selectați). Autoritatea urbană principală ar trebui să asigure implicarea tuturor partenerilor de proiect în proiectarea și implementarea proiectului.

Autoritățile urbane asociate

Orice asociere existentă de autorități urbane (asocieri naționale/regionale de autorități urbane, pacte teritoriale sau asociații, districte de dezvoltare etc.) cu sau fără statut juridic de aglomerare organizată, precum și autorități urbane individuale fără un acord de cooperare formalizat, dar care doresc să solicite sprijin în comun în cadrul IEDU-AI trebuie să menționeze în formularul de candidatură o unitate

administrativă locală ca autoritate urbană principală și celelalte unități administrative locale ca autorități urbane asociate. Autoritățile urbane asociate sunt responsabile de realizarea activităților specifice și de producerea livrabilelor/rezultatelor aferente. Autoritățile urbane asociate beneficiază de o parte din bugetul proiectului și raportează costurile efectuate pentru realizarea activităților. Informații detaliate privind autoritățile urbane asociate (inclusiv statutul juridic, experiența și competențele, persoanele de contact etc.) trebuie furnizate în formularul de candidatură.

Se recomandă ca asocierile și/sau grupările de autorități urbane (fără statut de aglomerări organizate) care doresc să solicite sprijin să fie contigue din punct de vedere teritorial și să încerce să limiteze numărul de autorități urbane asociate implicate.

Autoritățile urbane asociate formalizează relația contractuală cu autoritatea urbană principală prin semnarea acordului de parteneriat în calitate de alți parteneri de proiect în urma aprobării proiectului.

Propunerea de noi forme de cooperare, de mijloace de mutualizare pentru a atinge masa critică dorită pentru un scop comun și, astfel, solicitarea de sprijin în cadrul unei cereri de propuneri IEDU-AI ca grup de autorități urbane este posibilă și, uneori, foarte recomandabilă pentru a promova dinamica zonelor urbane funcționale.

Partenerii de execuție

Dezvoltarea unor parteneriate puternice între organismele publice, sectorul privat și societatea civilă (inclusiv cetățeni și locuitori) este recunoscută pe scară largă ca fiind o piatră de temelie a dezvoltării urbane durabile. În funcție de problema care urmează să fie abordată și pe baza contextului local și a experiențelor anterioare, autoritățile urbane principale ar trebui să implice un mix diferit de parteneri relevanți (instituții, agenții - chiar dacă sunt deținute în totalitate de municipalitate/consiliile locale, institute de învățământ superior, parteneri din sectorul privat, investitori, instituții de cercetare, ONG-uri etc.), care sunt necesari pentru a oferi soluția inovatoare propusă, cu scopul de a atinge obiectivele proiectului și a asigura efecte pe termen lung în ceea ce privește durabilitatea și extinderea. Partenerii de execuție ar trebui să aibă o experiență și o expertiză relevante care să o completeze pe cea din cadrul autorității urbane principale și să adauge valoare întregului proiect. Pentru ca proiectele să abordeze provocările percepute ca fiind cele mai presante de către părțile interesate și grupurile-țintă, pentru ca acestea să fie cu adevărat îndrăznețe, inovatoare și angajate să aplice soluțiile testate la o scară mai largă odată ce proiectul este finalizat, atunci ar trebui să urmărească să beneficieze de cunoștințele și expertiza care există în afara autorităților urbane în ecosistemul local, precum și de sprijinul investitorilor publici și/sau privați interesați să se asocieze.

Parteneriatul ar trebui să fie echilibrat și complementar în ceea ce privește competențele politice și tematice. Parteneriatele ar trebui să urmărească promovarea integrării orizontale (incluzând actori care se ocupă de diferitele dimensiuni ale provocării urbane care trebuie abordată) și verticale (incluzând diferite niveluri de guvernare). Nu există o soluție „unică pentru toate situațiile”. Solicitanții trebuie să fie conștienți de faptul că parteneriatele cu mai mult de 10 parteneri pot necesita eforturi și resurse suplimentare pentru a asigura o gestionare eficientă.

Orice organizație cu personalitate juridică poate avea rolul de partener de execuție în cadrul unui

proiect IEDU-AI. Partenerii de execuție trebuie să dețină un rol activ în proiectarea și implementarea proiectului și sunt responsabili pentru realizarea activităților specifice și pentru producerea livrabilelor/rezultatelor aferente. Partenerii de execuție dispun de o parte din bugetul proiectului și raportează costurile efectuate pentru realizarea activităților. Partenerii de execuție ar trebui să fie selectați cu respectarea principiilor transparenței și egalității de tratament. Firmele de consultanță care au ca obiectiv principal dezvoltarea și gestionarea de proiecte europene și organizațiile care nu au personal bugetat (declarând doar costurile de expertiză externă) nu au dreptul de a participa la un proiect în calitate de parteneri de execuție. Informații detaliate privind partenerii de execuție (inclusiv statutul juridic, experiența și competențele, persoanele de contact etc.) trebuie să fie furnizate în formularul de candidatură. În principiu, un partener de execuție poate fi implicat în mai multe propuneri de proiecte în cadrul aceleiași cereri de propuneri, cu condiția ca contribuția și valoarea adăugată în cadrul diferitelor proiecte să fie clar justificate.

Vă rugăm să rețineți că autoritățile urbane nu pot fi luate în considerare și înscrise ca parteneri de execuție, ci doar ca autorități urbane principale sau ca autorități urbane asociate, cu condiția să îndeplinească criteriile de eligibilitate enumerate mai sus.

Partenerii de transfer

Partenerii de transfer sunt autorități urbane care se alătură parteneriatului de proiect cu scopul de a trage învățăminte din experimentare. Se preconizează că fiecare proiect IEDU-AI va avea trei parteneri de transfer provenind din alte state membre ale UE decât autoritatea urbană principală.

Orice autoritate urbană a unei unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare (DEGURBA) al Eurostat ca oraș, localitate sau suburbie (corespunzător codului DEGURBA 1 sau DEGURBA 2 al Eurostat) și situată în Uniunea Europeană poate deveni partener de transfer. Nu este necesar un număr minim de locuitori (orașe de toate dimensiunile pot deveni parteneri de transfer).

Logica din spatele invitării partenerilor de transfer în cadrul parteneriatului de proiect este de a promova adaptabilitatea soluției testate la alte contexte urbane din UE și de a spori apoi șansele ca aceasta să fie reprodusă în străinătate și implementată la scară mai largă pe termen lung, eventual cu finanțare din programele principale ale politicii de coeziune și, în special, din FEDR. În plus, ar putea contribui, de asemenea, la sprijinirea schimbului de cunoștințe între orașele din UE și la construirea unor relații pe termen lung între acestea. Implicarea în experimentare va permite partenerilor de transfer să își consolideze propriul potențial de inovare și să își sporească capacitatea de a implementa soluții inovatoare (atât în ceea ce privește conținutul, cât și procesul) și să pregătească procesul de adaptare și reproducere, în totalitate sau în parte, a soluției inovatoare testate în propriile orașe participând la activitățile de transfer și beneficiind de o soluție pe care o vor vedea materializându-se și aducând rezultate, dar și depășind probleme și obstacole care deschid calea către inovare.

Partenerii de transfer trebuie să fie identificați și selectați și se așteaptă ca aceștia să se angajeze în cadrul parteneriatului de proiect cel târziu în timpul fazei de inițiere. Cooperarea în cadrul transferului, implementată prin intermediul pachetului de lucru aferent transferului, trebuie să înceapă nu mai târziu de 12 luni de la începerea implementării proiectului. Partenerii de transfer vor avea un buget fix, care le va fi alocat

Implicarea grupurilor-țintă și a părților interesate extinse

La elaborarea proiectului IEDU-AI și pe parcursul tuturor fazelor proiectului, este necesar să se identifice și să se implice **grupul extins de părți interesate, în funcție de caracterul proiectului: comunități locale, parteneri sociali, întreprinderi, ONG-uri, experți, instituții, organizații, persoane fizice etc., precum și grupurile-țintă ale proiectului (respectiv, în funcție de proiecte: cetățeni, stagiați, persoane în căutarea unui loc de muncă, grupuri vulnerabile și/sau comunități marginalizate, utilizatori ai unui anumit serviciu sau administrație) , care pot influența sau pot fi influențate de proiect.** Identificarea părților interesate, înțelegerea influenței acestora asupra proiectului IEDU-AI și echilibrarea nevoilor și așteptărilor acestora sunt esențiale pentru succesul proiectului. Prin urmare, autoritățile urbane ar trebui să reunească toate părțile interesate relevante pentru a încadra mai bine problemele și nevoile, pentru a conveni asupra unei viziuni comune sau a unei schimbări dorite la care proiectul IEDU-AI ar trebui să contribuie și pentru a concepe soluții și acțiuni concrete care să abordeze problemele și să conducă la schimbarea dorită. Grupul extins de părți interesate beneficiază direct și/sau indirect de implementarea proiectului IEDU-AI, dar nu are un rol direct în aceasta și nu ar trebui să fie considerat partener al proiectului IEDU-AI. Prin urmare, acestea nu beneficiază de un buget specific alocat și nici nu au responsabilități explicite în implementarea proiectului, dar sunt considerate relevante și ar trebui să fie implicate în mod activ (co-creare) pentru a asigura o desfășurare eficientă și fără probleme a proiectului.

6.2 LOGICA DE INTERVENȚIE ȘI PLANUL DE LUCRU AFERENTE PROIECTULUI

Logica de intervenție a proiectului IEDU-AI este o reprezentare a unei înțelegeri clare și bine gândite a modului în care se așteaptă ca acțiunile planificate să conducă la schimbarea dorită și la rezultatele scontate. Este o modalitate de a descrie secvența logică dintre nevoile inițiale, informațiile utilizate, activitățile proiectului, realizările, rezultatele și impactul final. Este un instrument de structurare a intervențiilor complexe și de pregătire a evaluării unui proiect. Logica de intervenție descrie: care este justificarea pentru existența intervenției/proiectului? Care sunt provocările/nevoile care au determinat intervenția? Care sunt problemele pe care intervenția este menită să le rezolve? Care este „schimbarea dorită”? Cum urmează să se realizeze aceste schimbări?

Logica de intervenție este compusă din componente strategice, operaționale și de monitorizare și de evaluare:

- Componentele strategice includ: obiectivul general, obiectivele specifice și rezultatele așteptate.
- Componentele operaționale includ: planul de lucru al proiectului, pachetele de lucru, activitățile, livrabilele și rezultatele.

Planul de lucru al proiectului explică „cum” se va desfășura proiectul dumneavoastră. Este o foaie de parcurs care reprezintă ghidul de implementare a proiectului dumneavoastră dacă

acesta va fi finanțat. Planul de lucru este o defalcare a proiectului în etape majore denumite pachete de lucru, iar pachetele de lucru sunt defalcate în etape mai mici denumite activități. Activitățile conduc la livrabile, iar fiecare pachet de lucru conduce la unul sau mai multe rezultate.

Pachetele de lucru sunt elemente de bază ale planului de lucru, ele reprezintă principalii piloni ai proiectului și sunt compuse din activități conexe necesare pentru a furniza componente specifice ale proiectului și pentru a produce rezultate ale proiectului. Pentru a structura proiectul IEDU-AI ar trebui să se utilizeze următorul set de pachete de lucru:

- pachetul de lucru aferent fazei de pregătire și inițiere
 - pachetul de lucru aferent gestionării proiectului
 - pachetul de lucru aferent monitorizării și evaluării
 - pachetul de lucru aferent comunicării și capitalizării
 - pachetele de lucru aferente tematicii
 - pachetul de lucru aferent transferului
 - pachetul de lucru aferent închiderii
- Componentele de monitorizare și evaluare includ: indicatori de realizare și indicatori de rezultat.

6.3 SPRIJIN DIN PARTEA EXPERTILOR

Fiecare proiect finanțat în cadrul IEDU-AI va beneficia de sprijinul unui expert IEDU. Mai exact, experții IEDU vor oferi proiectelor:

- consiliere și îndrumare la nivel strategic și operațional cu privire la proiect și la implementarea acestuia;
- asistență la elaborarea documentației și a rezultatelor proiectului, care vor surprinde și vor disemina realizările și perspectivele post-implementare (durabilitate, extindere și transferabilitate), experiența dobândită și bunele practici către un public mai larg, în vederea facilitării implementării celor mai de succes inovații în alte orașe din UE;
- participare și contribuție la activitățile de capitalizare și diseminare;
- asistență în implementarea pachetului de lucru aferent transferului.

Experții IEDU vor oferi sprijin și consiliere permanent, pe parcursul procesului de implementare a proiectelor, precum și în faza de închidere.

Experții IEDU sunt persoane care au cunoștințe aprofundate despre subiectele din domeniul urbanității relevante pentru fiecare cerere de propuneri, experiență în colaborarea cu autoritățile urbane în proiecte care implică investiții publice și realizarea efectivă a acestora, precum și o bună înțelegere a cadrului politicii de coeziune și o experiență dovedită în sprijinirea experimentării și a inovării urbane.

IEDU-AI acoperă în mod direct toate costurile legate de activitățile experților IEDU (inclusiv costurile de deplasare și cazare). Prin urmare, solicitanții nu trebuie să prevadă niciun buget în acest scop în formularul de candidatură.

6.4 TRANSFER

O noutate-cheie în comparație cu proiectele „Acțiuni urbane inovatoare” finanțate în perioada de programare 2014-2020 este încorporarea componentei de transfer transnațional ca parte integrantă a proiectelor IEDU-AI.

Este important de subliniat faptul că obiectivul principal al proiectelor IEDU-AI rămâne testarea de noi soluții inovatoare într-o anumită localitate, dar, cu această nouă componentă, se așteaptă ca procesele și rezultatele experimentării să fie urmate de orașe partenere din alte țări (parteneri de transfer). Un pachet de lucru aferent transferului dedicat este acum inclus în proiectele IEDU-AI, conținând activități, bugete, livrabile și rezultate specifice.

IEDU-AI a fost înființată pentru a identifica și a sprijini testarea de soluții inovatoare transferabile și adaptabile pentru a aborda probleme legate de dezvoltarea urbană durabilă la nivelul Uniunii Europene. De asemenea, își propune să colecteze și să împărtășească rezultatele experimentărilor (inclusiv prin sprijinirea activităților de transfer) pentru a stimula capacitățile de inovare și consolidarea cunoștințelor pentru toate zonele urbane din UE. Obiectivul este ca rezultatele proiectelor IEDU-AI să fie utilizate (reproduse, extinse) de alte orașe din UE, sporind impactul întregii inițiative, contribuind la elaborarea politicilor urbane la diferite niveluri, precum și la sprijinirea cooperării între zonele urbane europene.

Încorporarea componentei de transfer ar trebui să se concentreze pe:

- a permite partenerilor de transfer să urmărească planificarea și pilotarea soluției inovatoare testate,
- a permite partenerilor de transfer să analizeze contextele urbane locale proprii pentru a înțelege mai bine modul în care soluțiile inovatoare pot fi adaptate pentru a răspunde nevoilor și condițiilor locale,
- schimbul de cunoștințe și experiență între toți partenerii de proiect,

- împărtășirea unor informații critice care pot atât să aducă o perspectivă externă proiectului IEDU-AI, cât și să inspire partenerii de transfer,
- pregătirea, de către partenerii de transfer, a unei documentații care să poată fi utilizată la reproducerea viitoare a soluției inovatoare (studiu de fezabilitate și de oportunitate privind reproducerea și documentația de investiții),
- pregătirea, de către autoritatea urbană principală și de către partenerii săi de proiect, a moștenirii proiectului IEDU-AI sub forma unei soluții inovatoare IEDU-model, care să fie utilizat de alte orașe din UE interesate de soluția inovatoare.

Activitățile de mai sus pot fi realizate folosind următoarele **tipuri de metode de lucru**: vizite la fața locului, ateliere de lucru/întâlniri/discuții online sau offline, activități de evaluare *inter pares*, activități proprii ale partenerilor de transfer care să le permită acestora să valorifice în continuare învățămintele rezultate în urma schimbului de transfer, dar și să se pregătească pentru o viitoare reproducere a soluției inovatoare, precum și alte forme de lucru și cooperare dorite.

Se așteaptă ca partenerii de transfer să pregătească următoarele livrabile și rezultate în materie de învățare și investiții: **studiu privind capacitatea de transfer, studiu de fezabilitate a reproducerii și studiu de oportunitate** - (câte unul pentru fiecare partener de transfer). De asemenea, li se permite să finanțeze **documentația de investiții și implementarea unor investiții pilot la scară mică**.

Se așteaptă ca autoritatea urbană principală să pregătească un **model de soluție inovatoare IEDU** - un document final concentrat pe transferabilitatea și extinderea soluției inovatoare testate pentru a permite altor părți (nu numai partenerilor de transfer, ci și tuturor orașelor interesate din UE) să cunoască rezultatele experimentării și să primească îndrumare cu privire la modul de abordare a reproducerii.

Bugetul total al pachetului de lucru aferent transferului va fi stabilit de către solicitantul IEDU-AI și ar trebui să includă:

- un buget alocat autorității urbane principale și partenerilor de execuție relevanți, care sprijină implementarea pachetului de lucru aferent transferului;
- bugete pentru fiecare partener de transfer sub forma unei sume forfetare (opțiuni simplificate privind costurile) în valoare de 150 000 EUR (reprezentând 120 000 EUR din FEDR și contribuție proprie de 30 000 EUR).

Autoritatea urbană principală deține responsabilitatea pentru identificarea și selectarea partenerilor de transfer pe care dorește să îi integreze în. Procesul de identificare a partenerilor de transfer ar trebui să înceapă încă din etapa de depunere a candidaturii, când candidaților li se solicită să identifice alte zone urbane europene care ar putea beneficia în urma reproducerii soluției propuse având în vedere condițiile favorabile pentru transfer (caracteristici similare, contexte) sau de a-și spori potențialul de inovare; să detalieze modul în care cei mai adecvați parteneri de transfer vor fi identificați și să precizeze potențialii parteneri de transfer, în cazul în care au fost deja identificați, împreună cu

motivațiile/raționamentele care stau la baza acestora. Întrucât unul dintre obiectivele IEDU-AI este ca rezultatele proiectelor să fie utilizate de alte orașe, sporind impactul întregii inițiative și, întrucât ambiția IEDU-AI este de a spori posibilitatea de reproducere a soluțiilor inovatoare dezvoltate în cadrul proiectelor, este important ca proiectele aflate în etapa de depunere a candidaturii să poată demonstra un proces, o justificare și o motivație bine elaborate care să stea la baza selecției celor mai potriviți parteneri de transfer.

Partenerii de transfer trebuie să fie identificați cel târziu în timpul fazei de inițiere, iar finalizarea cu succes a fazei de inițiere este condiționată de semnarea, unor scrisori de intenție de către partenerii de transfer, ca cerință minimă.

Selecția partenerilor de transfer ar trebui să permită: (i) menținerea unui bun echilibru în ceea ce privește varietatea orașelor implicate în parteneriat [mărimea acestora (orașe mici, mijlocii, mari) și amplasamentul (regiuni mai puțin dezvoltate, în tranziție și mai dezvoltate)] și (ii) reunirea celor mai relevanți parteneri de transfer pentru calitatea activităților de reproducere. Prin urmare, **selecția partenerilor de transfer va urma o serie de principii directe:**

- partenerii de transfer provin din state membre ale UE diferite;
- cel puțin două dintre cele patru orașe implicate (autoritatea urbană principală + cei 3 parteneri de transfer) sunt situate în regiuni mai puțin dezvoltate sau în tranziție³⁰;
- parteneriatul include orașe de dimensiuni diferite.

6.5 CATEGORII DE COSTURI

Următoarele categorii de costuri pot fi utilizate în cadrul proiectelor IEDU-AI:

- Personal
- Birou și administrativ
- Deplasare și cazare
- Expertiză și servicii externe
- Echipament
- Lucrări de infrastructură și construcții

Pentru fiecare categorie de costuri, în Ghidul IEDU-AI este prevăzută o definiție, precum și îndrumare privind întocmirea bugetului și raportare. Partenerilor de proiect li se recomandă insistent să solicite

³⁰ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/regions/background>

consiliere din partea Secretariatului permanent în cazul în care există orice problemă legată de eligibilitatea cheltuielilor la care nu se răspunde prin prezentele norme. Vă rugăm să rețineți că valoarea cheltuielilor efectuate de partenerii de transfer este acoperită de o sumă forfetară.

Cheltuielile declarate în cadrul proiectului trebuie să fie auditate de un controlor de la primul nivel. Opinia independentă a controlorului de la primul nivel independent trebuie să se refere la legalitatea și regularitatea cheltuielilor declarate, la furnizarea produselor și serviciilor, la soliditatea cheltuielilor declarate și la conformitatea cheltuielilor și a operațiunilor cu normele IEDU-AI, UE și naționale. Deoarece controlul de la primul nivel este desemnat și achitat direct de către IEDU-AI, la stabilirea bugetului proiectului, parteneriatul de proiect nu ar trebui să prevadă niciun cost de control (de audit). Controalele la fața locului privind proiectele vor fi organizate de asemenea de către controlul de la primul nivel. Controlul la fața locului înseamnă că **controlul de la primul nivel va vizita efectiv proiectul și va verifica dacă anumite activități, achizițiile de servicii și produse, precum și investițiile, au avut loc efectiv în conformitate cu formularul de candidatură aprobat în timpul implementării și dacă au fost respectate reglementările aferente.**

Așa cum se menționează în principiile de finanțare, proiectele IEDU-AI urmează principiul „costurilor totale”: un proiect este cofinanțat din FEDR până la 80% din totalul costurilor eligibile, iar fiecare partener de proiect (autoritatea urbană principală sau asociată, partenerul de execuție și partenerul de transfer) care beneficiază de fonduri din FEDR trebuie să asigure o contribuție financiară pentru a-și completa bugetul până la obiectivul de contribuție (cel puțin 20% din costurile eligibile ale partenerului).

Când astfel de contribuții provin din surse private, acestea nu intră în contextul legislației privind ajutorul de stat. Când contribuțiile provin din surse publice și în măsura în care activitățile proiectului care nu sunt de natură economică, finanțarea unor astfel de activități nu va constitui ajutor de stat. Cu toate acestea, atunci când există contribuții din resursele publice ale unui stat membru al UE pentru proiecte care implică „activități economice”, respectiv, oferirea de bunuri și servicii pe piață, atunci astfel de proiecte trebuie proiectate astfel încât orice contribuție publică să respecte normele privind ajutorul de stat la toate nivelurile, adică fie la nivelul dezvoltatorului, contractorului și/sau operatorului proiectului sau al instalației. În astfel de cazuri, finanțarea publică furnizată ar trebui să fie în conformitate cu cerințele regulamentului *de minimis* sau cu condițiile stabilite în Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA) sau în Decizia privind SIEG pentru serviciile de interes economic general.

Informații detaliate privind achizițiile publice și ajutorul de stat sunt furnizate în Ghidul IEDU-AI.

7. PROCESUL DE DEPUNERE A CANDIDATURII

Dosarul de candidatură pentru treia cerere de propuneri IEDU-AI constă în următoarele:

- Prezențul document **Termeni de referință** disponibil în toate limbile UE. Cu toate acestea, în caz de discrepanțe, vă rugăm să rețineți că versiunea în limba engleză prevalează.
- Ghidul IEDU-AI (disponibil numai în limba engleză), care trebuie consultat pe larg în ceea ce privește normele generale ale inițiativei.
- Ghidul tehnic pentru platforma de schimb electronică.
- Instrucțiunile detaliate privind modul de completare a formularului de candidatură, disponibile online în toate limbile UE în sistemul platformei de schimb electronice. Cu toate acestea, în caz de discrepanțe, vă rugăm să rețineți că versiunea în limba engleză prevalează.
- Documentul de lucru orientativ „Formularul de candidatură” (*Application Form Courtesy Working Document*) (o versiune de lucru a formularului de candidatură și a fișei de confirmare – un document Word disponibil numai în limba engleză), ca instrument de ajutor în procesul de redactare a cererii.

Toată documentația se găsește pe site-ul web al IEDU.

Procesul de depunere a candidaturii este 100% informatizat prin utilizarea platformei de schimb electronice (<https://connect.urban-initiative.eu>).

Solicitarea sprijinului constă în:

- **Formularul de candidatură:** formularul de candidatură trebuie completat utilizând platforma online (platforma de schimb electronică). Acesta este alcătuit din secțiuni care prezintă ideea proiectului și justificarea (inclusiv informații privind caracterul inovator al propunerii), parteneriatul (inclusiv autoritatea urbană principală, partenerii de execuție, partenerii de transfer și, dacă este relevant, autoritățile urbane asociate), principalele obiective și rezultatele așteptate, planul de lucru și bugetul propuse. Editarea și depunerea sunt posibile numai în timpul unei cereri de propuneri deschise. Solicitarea include o serie de linkuri, formule și verificări automate. Aceste caracteristici înseamnă că, în cazul în care formularul nu este completat corect (inclusiv dacă fișa de confirmare lipsește), apar mesaje de eroare și nu poate fi trimis. Acest lucru contribuie la reducerea semnificativă a riscului de a depune cereri neeligibile.

- **Anexă:** solicitanții pot încărca o anexă în sistemul platformei de schimb electronice, care va fi atașată la formularul de **candidatură**. Aceasta ar putea fi o hartă care prezintă zona de intervenție, un grafic, un infografic etc. Tipul și dimensiunea fișierului care urmează să fie anexat sunt specificate în Ghidul privind platforma de schimb electronică.
- **Fișa de confirmare:** fișa de confirmare este generată automat de platforma online în momentul completării sau după completarea formularului de candidatură. Aceasta trebuie să fie tipărită, semnată de un reprezentant legal al autorității urbane principale, scanată și încărcată în secțiunea H - „Fișa de confirmare” - a formularului de candidatură. Formularul de candidatură nu poate fi depus fără fișa de confirmare.

Se recomandă insistent ca solicitanții să completeze formularul de candidatură în limba engleză, deși acesta poate fi depus și în oricare dintre limbile oficiale ale UE. Ar trebui reținut faptul că evaluările strategice și operaționale vor fi efectuate pe baza versiunii în limba engleză a formularului de candidatură (tradusă în limba engleză de către un furnizor extern contractat de Secretariatul permanent, în cazul în care formularul de candidatură este prezentat într-o altă limbă). Calitatea traducerii nu va fi garantată de Secretariatul permanent și, prin urmare, este pe riscul solicitanților. În plus, convenția de subvenționare, gestionarea proiectului, raportarea oficială, livrabilele-cheie și toate comunicările cu entitatea căreia i-a fost încredințată execuția și cu Secretariatul permanent vor trebui să fie în limba engleză.

Termenul limită pentru depunerea formularului de candidatură și a fișei de confirmare este
14.10.2024, ora 14.00 CEST

8. PROCESUL DE SELECȚIE

După depunere, fiecare cerere este supusă unui proces de selecție organizat în următoarele etape:

1. Verificarea eligibilității
2. Evaluarea strategică
3. Evaluarea operațională

8.1 VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII

La închiderea cererii de propuneri IEDU-AI, Secretariatul permanent efectuează o verificare a eligibilității tuturor cererilor depuse referitoare la proiecte înainte de data limită a cererii de propuneri. Scopul verificării eligibilității este acela de a verifica conformitatea formularelor de **candidatură** primite și a anexelor acestora cu criteriile formale de eligibilitate, de a evita evaluarea ulterioară a unor cereri neeligibile și de a asigura egalitatea de tratament pentru toate propunerilor care urmează să fie selectate în vederea finanțării.

Criteriile de eligibilitate IEDU-AI sunt următoarele:

1. Formularul de **candidatură** a fost depus electronic prin intermediul platformei de schimb electronice înainte de termenul limită indicat în termenii de referință ai cererii de propuneri.
2. Formularul de **candidatură** este completat integral.
3. Solicitantul este o singură autoritate urbană a unei unități administrative locale definită în funcție de gradul de urbanizare ca oraș, localitate sau suburbie (corespunzător codului DEGURBA 1 sau DEGURBA 2 al Eurostat) cu o populație de cel puțin 50 000 de locuitori.

SAU

Solicitantul este o asocierie sau o grupare de autorități urbane cu statut juridic de aglomerație organizată, compusă din unități administrative locale, în care majoritatea (cel puțin 51%) locuitorilor locuiesc în unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare (DEGURBA) de Eurostat ca orașe, localități sau suburbii (corespunzător codului DEGURBA 1 sau DEGURBA 2) și în care populația totală combinată este de cel puțin 50 000 de locuitori.

SAU

Solicitantul este o asocierie sau o grupare de autorități urbane fără statut juridic de aglomerație organizate în care toate autoritățile urbane implicate (autoritatea urbană principală și autoritățile urbane asociate) sunt unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare (DEGURBA) al Eurostat ca orașe, localități sau suburbii (corespunzător codului DEGURBA 1 sau codului DEGURBA 2) și în care populația totală combinată (autoritatea urbană principală și autoritățile urbane asociate) este de cel puțin 50 000 de locuitori.

4. Perioada de eligibilitate este respectată: data de încheiere a proiectului respectă cerințele din cadrul cererii de propuneri și al Inițiativei.
5. Sunt respectate cerințele bugetare maxime (maximum 5 milioane EUR din FEDR) și principiul cofinanțării (minimum 20% din contribuție asigurat de parteneriat).

6. Toți partenerii implicați (autoritatea urbană principală, autoritățile urbane asociate și partenerii de execuție) provin din state membre ale UE.
7. În cazul unei asocieri sau al unei grupări de autorități urbane fără statut juridic de aglomerație organizată, în formularul de candidatură se prezintă o autoritate urbană principală și autoritățile urbane asociate.
8. Autoritățile urbane solicitante (autorități urbane principale și/sau autorități urbane asociate) sunt implicate într-o singură propunere de proiect în cadrul aceleiași cereri de propuneri.
9. Autoritățile urbane solicitante (autorități urbane principale și/sau autorități urbane asociate) nu au fost selectate și nu au beneficiat de finanțare în cadrul unei cereri de propuneri IEDU-AI anterioare.
10. O fișă de confirmare nemodificată și semnată corespunzător de către reprezentantul legal al autorității urbane principale este încărcată în platforma de schimb electronică, în secțiunea „Fișă de confirmare” a formularului de candidatură.

Dacă nu sunt îndeplinite toate cerințele stabilite mai sus, cererea este considerată neeligibilă și nu se efectuează nicio altă evaluare. Solicitanții vor fi notificați la sfârșitul verificării eligibilității cu privire la decizia privind cererea depusă (continuarea sau nu a procedurii).

8.2 EVALUAREA STRATEGICĂ

Cererile care sunt declarate eligibile și admisibile vor face obiectul unei evaluări strategice efectuate de un grup de experți externi. Evaluarea strategică reprezintă **70%** din ponderea acordată evaluării globale a proiectului și constă în următoarele criterii:

- **Caracterul inovator și relevanța** (30%) În ce măsură solicitantul poate să demonstreze că propunerea de proiect reprezintă o soluție nouă care are valoare adăugată în legătură cu tema cererii de propuneri? În ce măsură este soluția relevantă pentru contextul local și pentru obiectivele politicii de coeziune?
- **Parteneriat și co-creare** (12%) În ce măsură parteneriatul este relevant și solid pentru a implementa soluția propusă și pentru a obține rezultatele așteptate. În ce măsură propunerea permite participarea semnificativă și co-crearea din partea părților interesate, a grupurilor țintă și a cetățenilor?
- **Caracterul măsurabil al rezultatelor și impactul** (12,5%) În ce măsură rezultatele așteptate sunt specifice și realiste și reflectă impactul așteptat al proiectului asupra contextului local, precum și asupra beneficiarilor/utilizatorilor finali?

- **Sustenabilitate și extindere (8%)** În ce măsură va aduce proiectul o contribuție durabilă la abordarea provocării identificate? În ce măsură soluția propusă va fi autonomă după data de încheiere a proiectului și are potențialul de a fi extinsă dacă se dovedește a fi de succes?
- **Transferabilitatea proiectului (8%)** În ce măsură proiectul va avea potențialul de a fi transferabil în alte zone urbane din Europa?

Întrebările orientative de evaluare pentru fiecare criteriu sunt prezentate în Ghidul IEDU-AI, capitolul 3.2 „Procesul de selecție”.

Ca urmare a evaluării strategice, grupul de experți externi elaborează o evaluare a cererilor și le clasifică pe baza punctajului obținut în urma evaluării strategice. În acord cu CE, candidaturile preselectate în clasamentul general trec la următoarea etapă, cea de evaluare operațională. La finalul procesului de evaluare strategică, solicitanții sunt notificați cu privire la decizia privind cererea depusă (continuarea sau nu a procedurii).

8.3 EVALUAREA OPERAȚIONALĂ

Evaluarea operațională este efectuată de Secretariatul permanent și reprezintă **30%** din ponderea acordată evaluării globale a proiectului. Principalul obiectiv al evaluării operaționale este de a evalua soliditatea propunerii, respectiv: dacă este justificată, realistă, consecventă și coerentă, completă, dacă este pregătită pentru a fi gestionată în mod eficient și implementată rapid și dacă prezintă un bun raport calitate-preț. În cadrul evaluării operaționale sunt evaluate următoarele criterii:

- **Concepția și logica proiectului (12%)** În ce măsură sunt elementele planului de lucru (activități, livrabile, rezultate, indicatori) complete, realiste, consecvente și coerente? În ce măsură va conduce concepția proiectului propus la realizarea obiectivelor și a rezultatelor așteptate?
- **Fezabilitatea și disponibilitatea operațională a proiectului (8%)** În ce măsură propunerea se dovedește a fi fezabilă (pentru a fi implementată în intervalul de timp specificat) și disponibilă din punct de vedere operațional?
- **Dispozițiile organizatorice și capacitate operațională (5%)** În ce măsură sunt adecvate activitățile de gestionare și comunicare și sprijină implementarea generală a proiectului?
- **Bugetul (5%)** În ce măsură este bugetul coerent și proporțional?

Întrebările orientative de evaluare pentru fiecare criteriu sunt prezentate în Ghidul IEDU-AI, capitolul 3.2 „Procesul de selecție”.

După evaluarea operațională, un comitet de selecție realizează selecția finală. La sfârșitul procesului de evaluare operațională, solicitanții vor fi notificați cu privire la decizia luată.

8.4 SISTEMUL DE ACORDARE A PUNCTAJULUI ÎN CADRUL EVALUĂRII

Un sistem de punctaj este utilizat pentru a ajuta în procesul decizional. Fiecărui criteriu evaluat i se atribuie un punctaj de la 1 la 10; astfel se obține un punctaj mediu pentru fiecare proiect. Se utilizează următoarea scală de punctaj:

9-10 - excelent

7-8 - bun

5-6 - adecvat

3-4 - slab

1-2 - foarte slab

Vă rugăm să rețineți că, dacă un proiect obține un punctaj mai mic sau egal cu 4 la oricare dintre criteriile de evaluare, acesta este automat respins și nu va fi procesat în continuare.

Sistemul de acordare a punctajului se aplică ținând cont nu numai de calitățile specifice ale fiecărei propuneri de proiect, ci, în spiritul unui proces competitiv, și luându-se în considerare, comparativ, celelalte propuneri de proiect depuse în cadrul aceleiași cereri de propuneri. Din acest motiv, solicitanților propunerilor de proiecte care nu au fost preselectate pentru evaluarea operațională sau care nu au fost aprobate în cele din urmă nu li se comunică punctajul obținut, ci comentarii detaliate pentru toate criteriile evaluate.

Solicitanții de finanțare trebuie să rețină că faptul de a reprezenta un proiect selectat în urma procesului de selecție nu le conferă automat dreptul de a primi grantul UE corespunzător. În cazul în care condițiile definite în timpul fazei de inițiere a proiectului nu sunt îndeplinite (considerând că proiectul nu este suficient de pregătit pentru a fi operaționalizat), entitatea căreia i-a fost încredințată execuția își rezervă dreptul de a înceta proiectul și de a-l elimina de pe lista proiectelor aprobate de IEDU-AI (pentru mai multe detalii, consultați Ghidul IEDU-AI, capitolul 4 „Faza de inițiere și contractare”).

8.5 CRITERII DE EXCLUDERE PENTRU SOLICITANȚII DE GRANTURI

În conformitate cu Regulamentul Financiar³¹, solicitanții pot fi excluși de la procedura de acordare a granturilor dacă autoritatea urbană principală sau persoanele care au competențe de reprezentare, de

³¹ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>

decizie sau de control în cadrul autorității urbane principale sau persoanele care sunt esențiale pentru implementarea proiectului se află în una sau mai multe dintre următoarele situații de excludere:

- procedurile de faliment, insolvență sau lichidare,
- încălcarea obligațiilor privind plata impozitelor sau a contribuțiilor la asigurările sociale,
- abatere profesională gravă, inclusiv falsificarea informațiilor,
- fraudă,
- corupție,
- comportament legat de o organizație criminală,
- spălare de bani sau finanțarea terorismului,
- infracțiuni teroriste sau infracțiuni în legătură cu activitățile teroriste,
- exploatarea prin muncă a copiilor sau alte infracțiuni privind traficul de persoane,
- nereguli,
- crearea unei societăți fictive sau faptul de a fi o societate fictivă.

În timpul procesului de depunere a candidaturii, toți solicitanții trebuie să prezinte, împreună cu formularul de candidatură, o declarație care să confirme că autoritatea urbană principală și partenerii de proiect nu se încadrează în niciunul dintre criteriile de excludere menționate mai sus. Această declarație este inclusă în fișa de confirmare atașată la formularul de candidatură în platforma de schimb electronică. Vă rugăm să rețineți că fișa de confirmare trebuie să fie semnată corespunzător de către reprezentantul legal al autorității urbane principale pentru ca cererea să fie considerată eligibilă în timpul verificării eligibilității.

Pe parcursul procedurii de selecție și înainte de decizia finală a comitetului de selecție privind acordarea grantului, Secretariatul permanent verifică solicitanții în sistemul de detectare timpurie și excludere (EDES), sistemul instituit de Comisia Europeană pentru a consolida protecția intereselor financiare ale Uniunii și pentru a asigura o bună gestiune financiară³². În cazul în care o autoritate urbană principală este detectată în EDES, Secretariatul permanent notifică solicitantul, care are apoi posibilitatea de a prezenta un memoriu în apărare înainte de decizia finală a comitetului de selecție, în conformitate cu principiul proporționalității.

³² Articolul 142, Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii.

9. FAZA DE ÎNȚIERE ȘI CONTRACTARE

Faza de inițiere acoperă primele șase luni înainte de faza de implementare a proiectului. Scopul acesteia este de a asigura faptul că sunt îndeplinite toate condițiile administrative pentru un început fără probleme și eficient al implementării proiectului și de a oferi garanții privind nivelul de pregătire a proiectului (gestionarea proiectului, implementarea proiectului, administrarea riscurilor). Principalele aspecte abordate în această fază sunt instruirile privind gestionarea proiectului (inclusiv prezentarea cadrului de raportare și de monitorizare), îndeplinirea cerințelor administrative și juridice pentru demararea proiectului, integrarea recomandărilor comitetului de selecție, auditul *ex-ante* și verificarea pregătirii. Faza de inițiere vizează, de asemenea, stabilirea unei cooperări fructuoase între echipa responsabilă de gestionarea proiectului și Secretariatul permanent.

Verificarea gradului de pregătire a proiectului este un proces încorporat în faza de inițiere pentru a preveni pe cât posibil problemele majore neașteptate în timpul implementării proiectului. Verificarea gradului de pregătire a proiectului este efectuată atât de către controlul de la primul nivel în timpul auditului *ex-ante*, cât și de către Secretariatul permanent și acoperă întreaga gamă de aspecte manageriale, administrative, financiare și operaționale care ar putea afecta buna execuție a proiectului și obținerea rezultatelor vizate de acesta. Verificarea gradului de pregătire examinează, de asemenea, dacă proiectul dispune de o strategie fiabilă și de un nivel de anticipare suficiente în ceea ce privește temele abordate în secțiunea privind administrarea riscurilor din formularul de candidatură (respectiv, gestionarea proiectului, capacitatea umană de a implementa proiectul, gradul de pregătire în ceea ce privește procedurile de achiziții publice, calendarul realist, mediul juridic pentru implementarea proiectului, documentația referitoare la investiții, amplasamentul și autorizațiile administrative...).

Dacă faza de inițiere nu este finalizată cu succes în termenul propus de șase luni (oricare dintre etapele menționate mai sus nu este finalizată sau un rezultat negativ al auditului *ex-ante* și/sau al verificării gradului de pregătire), entitatea căreia i-a fost încredințată execuția are dreptul de a-l încheia (considerând că acest concept nu este suficient de pregătit pentru a fi operaționalizat) și de a-l elimina de pe lista proiectelor aprobate de IEDU-AI. În acest caz, se plătesc proiectului doar cele două sume forfetare pentru faza de pregătire a proiectului și faza de inițiere. Dacă faza de inițiere este întreruptă înainte de a fi finalizată (de exemplu, proiectul se retrage), numai suma forfetară prevăzută pentru costurile de pregătire a proiectului va fi eliberată către autoritatea urbană principală.

O fază de inițiere finalizată cu succes este condiția *sine qua non* pentru a primi finanțarea din FEDR pentru implementare și pentru a demara faza de implementare a proiectului.

10. CUM SĂ OBȚINEȚI ASISTENȚĂ

Personalul Secretariatului permanent va fi pregătit să ofere asistență solicitanților cu privire la orice întrebări tehnice pe care le-ar putea avea în timpul cererii de propuneri IEDU-AI - detalii pot fi găsite pe site-ul web al IEDU. În plus:

- Secretariatul permanent va organiza seminarii pentru candidați în diferite orașe din Europa. Datele și locurile de desfășurare a seminariilor pentru candidați se găsesc pe site-ul web al IEDU. În cadrul acestor seminarii, participanții vor avea posibilitatea de a programa întâlniri bilaterale cu membri ai Secretariatului permanent și/sau cu reprezentanți ai CE pentru a discuta ideea lor de proiect.
- Vor fi organizate seminarii online privind aspecte specifice ale elaborării și depunerii proiectelor.
- Pe site-ul web al IEDU este disponibilă o secțiune online de întrebări și răspunsuri și vor fi organizate consultări bilaterale online.
- Dosarul de candidatură [format din: termenii de referință, Ghidul IEDU-AI, Ghidul tehnic pentru platforma de schimb electronică, instrucțiunile detaliate privind modul de completare a formularului de candidatură disponibil online în toate limbile UE pe sistemul platformei de schimb electronice și documentul de lucru orientativ „Formularul de candidatură” (*Application Form Courtesy Working Document*)] sunt disponibile pe site-ul web al IEDU.

11. DATE-CHEIE

- **06/05/2024** - lansarea treia cereri de propuneri IEDU-AI
- **06/2024 – 10/2024** - seminarii pentru candidați și consultări online
- **14/10/2024 (ora 14.00 CEST)** - data limită pentru depunerea formularelor de candidatură
- **03/2025** - data indicativă pentru decizia finală de aprobare a proiectelor
- **09/2025** - data de încheiere a etapei de inițiere
- **01/10/2025** - data de începere a implementării pentru toate proiectele aprobate

Așteptăm cu nerăbdare să vă citim propunerile de proiecte în curând!